

SINTEZA OBIECTIVILOR ȘI PROPUNERILOR

la proiectul de lege pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și abrogarea Legii nr. 1070/2000 privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate

Participantul la avizare/ expertizare	Nr.	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea Ministerului Educației și Cercetării
Ministerul Apărării	1.	La pct. 6., în legătură cu substituirea cuvintelor „programe combinate” din art.15 alin. (1) cu cuvintele „programe de diferite niveluri sau programe integrate”, considerăm că urmează ca și cuvintele „programe combinate” din art.3. la noțiunea centru de excelență, să fie substituită cu cuvintele „programe de diferite niveluri sau programe integrate.”	Se acceptă Articolul 3, noțiunea <i>centru de excelență</i> : cuvintele „programelor combinate de formare profesională” se substituie cu cuvintele „programelor de formare profesională de diferite niveluri”;
	2.	La pct. 40, prin care se modifică art. 90, se propune ca alin. (8) să fie completat cu un alineat nou cu următorul cuprins: „În cazul învățământului în domeniul militariei activitățile didactice pot fi susținute de cadre didactice cu grade militare superioare și supreme, care dețin sau au deținut funcții militare de conducere de nivel operativ și strategic.”	Se acceptă Se va utiliza următoarea formulare: „În cazul învățământului artistic, sportiv și militar activitățile didactice pot fi susținute de cadre didactice cu titluri onorifice și respectiv, cu grade militare superioare și supreme”.
	3.	La pct. 42, prin care se modifică alin. (1) și alin. (2) din art. 93, se propune ca acestea să fie expuse în următoarea redacție: „(1) În cadrul studiilor superioare de licență pot fi pregătiți specialiști la specialități duble numai în domeniile științe ale educației, filologie (combinații între două limbi și literaturi) și militarie. Pregătirea specialiștilor în domeniul militariei poate include instruirea concomitentă a studenților la o specialitate civilă. (2) Durata studiilor la specialitățile duble la ciclul I de studii superioare în domeniul științe ale educației și filologie (combinații între două limbi și literaturi), precum și în domeniul militariei este mai mare cu un an.”	Se acceptă parțial La alineatul (1) propoziția „Pregătirea specialiștilor în domeniul militariei poate include instruirea concomitentă a studenților la o specialitate civilă.” va fi reglementată în Nomenclatorul domeniilor de formare profesională al specialităților din învățământul superior. Se acceptă prevederea referitoare la stabilirea duratei studiilor la specialitățile duble la ciclul I de studii superioare în domeniul militariei mai mare cu un an.

În cazul neacceptării propunerii alin. (1) din Art. 93 în redacția propusă, solicităm completarea Art. 122, alin. (10) cu următorul enunț:

„Planurile de învățământ ale instituțiilor de învățământ din domeniul militarității pot include instruirea studenților la o specialitate civilă, conform actelor normative.”

Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, art. 29 alin.(7) prevede expres „(7) Programele de studii ale instituțiilor de învățământ din domeniul militarității includ instruirea studenților la o specialitate civilă, conform legislației în vigoare.”

Specialitățile civile la care Academia Militară a Forțelor Armate are dreptul să pregătească specialiști la specialități duble sânt stabilite în Legea nr.1070/2000 privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate, în final, la Notă, pct. 5 „5. La specialitățile de profil militar se permite instruirea concomitentă la a doua specialitate „2051 Transport auto” sau „2101 Telecomunicații””, însă legea respectivă intră în contradicție cu Hotărârea Guvernului nr.482/2017 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, elaborată în vederea implementării prevederilor art.81 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014. Respectiv, din acest considerent precum și reieșind din rigorile actuale stabilite în actele normative în domeniul educației, instituția de învățământ militară este în incapacitatea de a asigura instruirea respectivă;

Odată cu abrogarea Legii nr.1070/2000 privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate, considerăm că instituția de învățământ din domeniul militarității nu

	<p>va mai avea nici un reper privind specialitățile civile la care urmează să pregătească specialiști la specialități duble.</p> <p>Considerăm că, luarea în considerație a propunerilor Ministerului Apărării va facilita aplicarea actelor normative și va exclude pentru viitor cazuri de interpretări defectuoase în partea ce se referă la studiile superioare în programele de studii la specialități duble.</p>	
4.	<p>La pct. 62, prin care se modifică art. 132, se propune ca alin. (3) să fie completat cu un enunț nou cu următorul cuprins:</p> <p>„La programele de studii superioare în domeniul militar, instituțiile de învățământ superior pot încadra în activitatea didactică persoane notorii în domeniu, care dețin grade militare superioare și supreme și dețin sau au deținut funcții militare de conducere de nivel operativ și strategic.”</p> <p>Adoptarea și implementarea amendamentelor respective nu va implica cheltuieli din partea Ministerului Educației și Cercetării dat fiind faptul că, instituția de învățământ din domeniul militariei este integral finanțată de către Ministerul Apărării.</p> <p>Cu referire la modificările propuse la alin. (8) Art. 90 și alin. (3) Art. 132, remarcăm că propunerile sânt înaintate în baza meritelor specifice domeniului militar. Pentru învățământul în domeniul militarie este foarte important și absolut necesar ca activitățile didactice să poată fi susținute de ofițeri cu grade militare superioare și supreme, care dețin sau au deținut funcții militare de conducere de nivel operativ și strategic, precum și ofițerii care au o carieră militară de succes, dețin experiența participării în cadrul conflictelor militare și care-și pot demonstra profesionalismul prin propria activitate. Anume pe un asemenea model se fundamentează procesul didactic în cele mai prestigioase instituții militare de învățământ din</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Va avea următoarea formulare: „La programele de studii superioare în domeniul militar, instituțiile de învățământ superior pot încadra în activitatea didactică persoane notorii în domeniu, care dețin grade militare superioare și supreme și dețin sau au deținut funcții militare de conducere de nivel operativ și strategic.”</p>

		lume și însă-și acești ofteri se preocupă de dezvoltarea capacităților de securitate a statului și a Armatei Naționale, fapt care limitează posibilitatea de a scrie lucrări științifice și a elabora teze de doctorat, însă nicidecum nu diminuează valoarea lor ca profesori.	
Congresul Autorităților Locale din Moldova	5.	La art.3 noțiunea instituție de circumscripție va avea următorul cuprins instituție de învățământ secundar, ce asigură școlarizarea elevilor din mai multe localități, aprobate prin decizia autorităților publice locale de nivelul al doilea;	Se acceptă
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	6.	La pct.2 (art.3), art. I considerăm oportun includerea noțiunii noi pe care autorul intenționează să introducă după noțiunea „clase cu predare simultană”	Precizare La articolul 3 ne propunem intervenții prin modificarea, expunerea în redacție nouă, adăugarea sau excluderea mai multor noțiuni. În toate cazurile, noțiunile noi au fost introduse astfel încât consecutivitatea prezentării acestora să corespundă rigorilor de tehnică normativă referitoare la expunerea noțiunilor în ordine alfabetică.
	7.	Sugerăm, revizuirea în ansamblu a art. 97 din Codul educației, și aducerea acestuia în concordanță cu modificările propuse în proiectul hotărârii menționate supra, la pct. 4 și 44 al art.1, având în vedere că Cadrul Național al Calificărilor este un sistem integrat de calificări dar nu separat pe nivele de învățământ.	Precizare Articolul 97 va avea obiectul de reglementare „Calificările în învățământul superior”, la fel cum articolul 66 reglementează „Calificările în învățământul profesional tehnic” – ambele prevederi având statut de norme speciale în raport cu nou articol 11 ¹ care va reglementa domeniul „Cadrului național al Calificărilor” în calitate de normă generală.
Ministerul Afacerilor Interne	8.	Se propune stabilirea termenului de intrare în vigoare a normei de la art. II din proiect la 01.01.2024. Necesitatea includerii termenului prenotat derivă din necesitatea amendării Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 482/2017 or, odată cu abrogarea Legii nr. 1070/2000 privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de	Se acceptă

Agenția de Guvernare Electronică		învățământ superior și mediu de specialitate survine riscul ca specialitatea „Securitatea frontierei” să nu fie interconectată și corelată cu domeniul general de studiu „Drept”.	
	9.	În tot cuprinsul art. I pct.4 prin care se completează Codul educației cu art.11 ¹ , se vor utiliza denumirile „Sistemul informațional automatizat „Registrul național al calificărilor” și „Registrul național al calificărilor” la cazurile gramaticale corespunzătoare, denumiri utilizate în actul normativ de instituire a resursei informaționale – Hotărârea Guvernului 1199/2018 cu privire la Registrul național al calificărilor.	Se acceptă
	10.	În contextul creării posibilității cetățenilor de a vizualiza și descărca diplomele și certificatelor digitale din cadrul Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet) în baza datelor deținute de către Centrul Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale în Educație la pct.8 din proiect, după aliniatul doi, se va include un alineat nou care să prevadă faptul că al doilea enunț al art.17 alin.(2) din Codul educației se completează cu sintagma „cu excepția actelor de studii electronice generate prin intermediul Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet) în baza datelor disponibile prin platforma de interoperabilitate”.	Nu se acceptă Articolul 17 alin. (2) al Codului educației stabilește că „Modelele actelor de studii se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Actele de studii eliberate în formatul aprobat de alte entități juridice nu sunt recunoscute.” Eventual, în caz de creare a posibilității de eliberare a actelor de studii electronice generate prin intermediul Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet) în baza datelor disponibile prin platforma de interoperabilitate, acestea (actele de studii electronice), de asemenea, vor trebui să corespundă unui format aprobat în prealabil de către autoritatea publică centrală cu competențe în domeniul educației.
	11.	La pct.17, propunem includerea unei norme care să prevadă completarea art.42 alin.(1) din Codul Educației cu lit. g), cu următorul cuprins: „g) completitudinea și veridicitatea datelor în Sistemul informațional de management în educație”. În sprijinul propunerii respective, menționăm faptul că în scopul analizei și planificării strategice a politicilor educaționale, elaborării și monitorizării implementării reformelor în domeniul educației, precum și pentru identificarea cazurilor de abandon	Nu se acceptă Potrivit art. 42 alin. (1) al Codului educației, „Evaluarea în învățământul general reprezintă un ansamblu de acțiuni sistematice, prin care se analizează și se apreciază: a) sistemul de învățământ general în ansamblu; b) curriculumul școlar; c) instituțiile de învățământ general; d) rezultatele școlare; e) personalul didactic și de conducere;

	școlar și de părăsire prematură a sistemului de învățământ implementării cu succes a reformelor în educație, sunt necesare date calitative și veridice în cadrul sistemului informațional deținut de Ministerul Educației și Cercetării.	<p><i>f) procesul educațional și managerial.</i></p> <p>Completitudinea și veridicitatea datelor în Sistemul informațional de management în educație constituie o detaliere care nu se înscrie organic în obiectul de reglementare al articolului citat supra.</p> <p>Având în vedere necesitatea de date calitative și veridice în Sistemul informațional de management în educație, aceste prevederi vor fi dezvoltate în metodologiile de evaluare, precum și vor fi promovate alte prevederi normative care vor urmări același scop.</p>
12.	După pct.19, se propune includerea unui punct suplimentar care să prevadă completarea art.45 alin.(3) din Codul educației cu următorul text „și evaluarea nivelului de competențe digitale în conformitate cu actele normative aprobate de Ministerul Educației și Cercetării”.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Articolul 45 din Codul educației prevede exhaustiv:</p> <p>„(1) Evaluarea internă a cadrelor didactice din învățământul general se efectuează anual în baza unei metodologii de evaluare aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.</p> <p>(2) Evaluarea externă a cadrelor didactice din învățământul general se efectuează o dată la 5 ani de către organele abilitate, în baza unei metodologii de evaluare aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.</p> <p>(3) Metodologia de evaluare prevede, în mod obligatoriu, consultarea opiniilor elevilor, părinților și ale altor cadre didactice din instituția de învățământ respectivă.”</p> <p>Astfel că, art. 45 alin. (3) se referă la aspecte de procedură și anume subiecții care sunt consultați la etapa de evaluare pe când propunerea prezentată se referă la o categorie de competență care ar urma să fie evaluată. În această ordine de idei, scopul la art. 45 este de a oferi cadrul general referitor la evaluarea cadrelor didactice și nicidecum de a veni cu lista de competențe care trebuie evaluate. Mai mult, includerea unei prevederi referitoare la o singură competență va fi neproportională în raport cu alte competențe necesare să fie în atenția unui profesor.</p>

		În același timp, precizăm că prevederea cu privire la nivelul de competențe digitale se conține în actele normative secundare.
13.	<p>După pct.23, se propune includerea unui punct suplimentar ce ar stabili completarea art.53 alin.(8) cu lit.g¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„g¹) Statistician principal”.</p> <p>În sensul argumentării propunerii respective, menționăm că în momentul actual, introducerea și actualizarea datelor în sistemele informaționale deținute de Ministerul Educației și Cercetării (SIME, SAPD, SIPAS) este realizată de diverse categorii de angajați (diriginte, director adjunct, director etc.). Urmare a observațiilor din ultimii 5 ani s-a constatat că lipsa unei persoane unice, responsabile de administrarea, completarea și actualizarea datelor în SIME, determină introducerea acestora în mod incomplet, fapt ce influențează calitatea documentelor de ieșire. De altfel, importanța asigurării veridicității, plenitudinii și actualității datelor este importantă și din necesitatea de a prezenta Ministerului Finanțelor informațiile necesare pentru elaborarea bugetului de stat, iar Biroului Național de Statistică informațiile cu privire la sistemul educațional din Republica Moldova.</p>	Se acceptă
14.	<p>În corelare cu propunerea de la pct.3 din prezentul aviz, se propune includerea în proiect, după pct.29, a unui punct suplimentar care ar reglementa completarea art.65 alin.(2) din Codul educației cu lit. f) cu următorul cuprins:</p> <p>„f) completitudinea și veridicitatea datelor în Sistemul informațional de management în educație”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Aceste prevederi vor fi dezvoltate în metodologiile de evaluare, precum și vor fi promovate alte prevederi normative care vor urmări același scop.</p>
15.	<p>La pct.62:</p> <p>din modificarea propusă la art.132 alin.(3)-) din Codul educației se va exclude enunțul al doilea și se va completa articolul menționat cu un alineat nou (5) în următoarea redacție:</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Nu se acceptă „și/sau - lectori universitari”, se concretizează doar la programe de studii superioare de licență și nu se acceptă alin. (6) or nu se încadrează propriu zis în acest articol.</p>

	<p>„(5) Prin derogare de la prevederile art. 132 alin. (1) lit. e) și alin. (3), instituția de învățământ superior, la decizia facultății și aprobării acesteia de către senat, poate încadra în calitate de asistenți universitari și/sau lectori universitari specialiști cu valoare recunoscută în domeniu, din țară sau din străinătate, care dețin minim nivelul 6 ISCED și au o experiență de minim 3 ani într-o activitate conexasă disciplinei predate.”.</p> <p>- totodată, se propune completarea art.132 din Codul educației cu un nou alineat (6) care va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Pentru ocuparea funcției didactice și științifico-didactice este necesară deținerea a unui nivel de competențe digitale în conformitate cu actele normative aprobate de Ministerul Educației și Cercetării”.</p>	
16.	<p>În tot cuprinsul pct.68 prin care se modifică art.140 alin.(1) din Codul educației, se va utiliza noțiunea „Sistemul informațional de management în educație” la cazul gramatical corespunzător, care corespunde denumirii resursei informaționale utilizată în actul normativ de instituire a acesteia – Hotărârea Guvernului nr.601/2020 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional de management în educație.</p>	Se acceptă
Centrul de Armonizare a Legislației	<p>17.</p> <p>Cu referire la definițiile prezentate în proiectul național, și anume: „cadru național al calificărilor”, „calificare”, „rezultatele învățării”, „credit de studii”, menționăm că acestea corespund definițiilor prezentate în Anexa I „Definiții” din Recomandarea Consiliului din 22 mai 2017.</p> <p>Totodată, menționăm că, Recomandarea Consiliului din 22 iunie 2022 privind o abordare europeană a microcertificatelor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională 2022/C 243/02, care instituie o abordare europeană comună în ceea ce privește furnizarea de microcertificate în</p>	<p>Precizare</p> <p>Se va ține cont de noțiunile și recomandările menționate la elaborarea/ actualizarea actelor normative secundare.</p>

	<p>Uniunea Europeană și stabilește o definiție și orientări pentru conceperea, emiterea și descrierea microcertificatelor, cu scopul de a le spori calitatea și transparența și de a facilita adoptarea lor, recomandă statelor să adopte și să promoveze utilizarea următoarelor definiții, prezentate în pct. 5 „Definiții”: „microcertificat”, „furnizori de microcertificate”, „contexte de învățare”, „învățare formală”, „învățare nonformală”, „învățare informală”, „portabilitate”, „cumulabilitate”, „evaluare”. Totodată, statelor li se recomandă să adopte și să promoveze utilizarea elementelor standard europene pentru a descrie un microcertificat (astfel cum sunt descrise în Anexa I), inclusiv a elementelor obligatorii (pct. 6, lit. b), precum și a principiilor europene privind conceperea și emiterea microcertificatelor (astfel cum sunt descrise în Anexa II).</p> <p>În context, atenționăm că, reieșind din principiile metodologice ale procesului armonizării legislației, la elaborarea proiectului de act normativ urmează a fi respectată terminologia legislației UE, utilizându-se concepte și noțiuni identice sau compatibile celor utilizate în legislația Uniunii Europene, or, prevederile menționate ale actului normativ național nu sunt conforme dispozițiilor din Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 (2022/C 243/01).</p> <p>Evidențiem că, celelalte prevederi ale proiectului național constituie măsuri de creație națională a reglementărilor interne în domeniul educației și nu contravin dispozițiilor actelor UE menționate supra.</p>	
18.	<p>Totodată, reieșind din cadrul normativ nou aprobat la nivel UE în domeniul de referință, propunem a fi examinate recomandările europene privind stabilirea învățării pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă ca unul dintre domeniile prioritare ale politicilor și programelor de educație și formare, prin sprijinirea sectorului și permiterea acestuia să</p>	<p>Se va ține cont de recomandările menționate la elaborarea/ actualizarea actelor normative secundare.</p>

	contribuie la un viitor durabil, integrat într-o înțelegere holistică a educației, precum și punerea în aplicare și dezvoltarea în continuare a abordărilor cuprinzătoare și colaborative în materie de predare și învățare pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă, cu implicarea tuturor părților relevante din sistemul de educație și formare, precum și a părților interesate din alte sectoare relevante, astfel cum au fost expuse în Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă 2022/C 243/01.	
19.	<p>În final, propunem a fi examinate recomandările europene privind crearea unor conturi personale de învățare pentru a permite persoanelor să participe la acțiuni de formare relevante pentru piața forței de muncă și să faciliteze accesul la un loc de muncă sau păstrarea unui loc de muncă, precum și instituirea unui cadru de susținere în acest sens, astfel cum au fost expuse în Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind conturile personale de învățare 2022/C 243/03.</p> <p>În contextul celor expuse, reieșind din caracterul neobligatoriu al recomandărilor europene, menționăm că proiectul național nu are ca scop transpunerea directă a unor dispoziții ale actelor UE, dar vine să implementeze prin soluții juridice naționale prescripțiile europene menționate supra.</p>	Se va ține cont de recomandările menționate la elaborarea/ actualizarea actelor normative secundare.
Ministerul Sănătății	20.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Noțiunea „credit de studii transferabile” transpune direct definiția din Recomandarea Consiliului UE privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții, (2017/C 189/03). Prin noțiunea propusă elevii/ studenții nu sunt privați în nici un mod de acumularea oricărui număr de credite de studii în cadrul oricărui număr de programe/specialități. Caracteristica de transferabilitate a creditelor de studii oferă oportunitatea de acumulare, recunoaștere și transfer</p>

	de calificare conform Cadrului Național al Calificărilor: învățământ general și vocațional, învățământ general și profesional-tehnic sau învățământ superior de licență (ciclul I) și învățământ superior de masterat (ciclul II), (ciclul I și ciclul II, care corespunde unui număr de cel puțin 300 credite de studii). Concomitent, se propune a fi păstrată versiunea inițială a sintagmei: „credite de studii transferabile - valori numerice convenționale, alocate fiecărei discipline sau activități distincte din planul de învățământ, care exprimă cantitatea de efort necesară elevului/studentului pentru a atinge nivelul minim al obiectivelor și finalităților de învățare programate”, deoarece privăm elevii/studentii care fac studii la a doua specialitate de posibilitatea recunoașterii unor unități de curs/credite parcurse/obținute în cadrul formărilor anterioare și care uneori depășesc numărul de ore/credite și conținuturi prevăzute în planurile de învățământ la care studiază actualmente.	a creditelor de studii pentru a obține calificarea scontată prin propriul traseu.
21.	La articolul 61, alineatul (2), se propune a fi completat cu sintagma „Învățământul profesional medical se va realiza doar în instituții de învățământ publice”.	Se acceptă
22.	La articolul 63, alineatul (3), lit. b) se propune a fi înlocuită cu sintagma „5 ani - pentru programe integrate, la domeniul de educație Medicină, cu susținerea benevolă a examenului național de bacalaureat”, precum că pregătirea specialiștilor la calificarea Asistent medical în urgențe se efectuează în baza studiilor gimnaziale. Cuvântul „benevol” se încadrează în art.63 alin.(6).	Se acceptă parțial Alineatul (3), lit. b) se va expune în redacția „5 ani - pentru programe integrate, la domeniul de educație Sănătate, în baza studiilor gimnaziale”. Prevederile referitoare la susținerea benevolă a examenului național de bacalaureat se regăsesc deja în alineatul (6) al aceluiași articol.
23.	La articolul 71, alineatul (4), se propune de exclus cuvintele „angajarea personalului didactic prin concurs”, reieșind din deficitul de cadre didactice titulare.	Nu se acceptă Considerăm importantă menținerea rigorii de acedere în funcții didactice pe bază de concurs și depunem efort pentru a suplini deficitul de cadre.

24.	La articolul 74 , alineatul (1), după cuvântul „didactice” se propune a fi completat cu cuvântul „metodiștilor”.	<p>Precizare</p> <p>Potrivit art. 74 alin. (1) din Codul educației, cadrelor didactice și de conducere din învățământul profesional tehnic li se pot acorda următoarele grade didactice și manageriale: doi, unu și superior. Articolul 71 al celuiiași Cod stabilește că personalul didactic din învățământul profesional tehnic este format din cadre didactice (profesor, maistru-instructor), metodist, psiholog, psihopedagog, maestru de concert, conducător de cerc, dirijor de cor, dirijor de orchestră.</p> <p>În același timp, conform pct. 13 din Regulamentul de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul structurilor de asistență psihopedagogică, metodistii din instituțiile de învățământ, care dețin grade didactice la disciplina predată sunt în drept să solicite conferirea celuiiași grad didactic pentru funcția de metodist în condițiile stabilite de Regulament.</p>
25.	La articolul 76 , alineatul 2, după litera b) se propune de adăugat un punct nou cu următorul conținut: „b') Ciclul I și Ciclul II – studii superioare integrate (nivelul 7 ISCED)”.	Se acceptă
26.	La articolul 89 , alineatul (1), nu este menționată instituția/organul care va organiza admiterea la studii de licență, ceea ce poate influența la exercitarea autonomiei instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova.	<p>Nu se acceptă</p> <p>La art. 85 alin. (3) din Codul educației este menționat că „Criteriile de organizare a concursului de admitere se stabilesc prin Regulamentul-cadru de organizare a admiterii în învățământul superior, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.”</p>
27.	La articolul 90 , alineatul (1), nu este menționată instituția/organul care va organiza admiterea la studii de master, ceea ce poate influența la exercitarea autonomiei instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova.	<p>Nu se acceptă</p> <p>La art. 85 alin. (3) din Codul educației este menționat că „Criteriile de organizare a concursului de admitere se stabilesc prin Regulamentul-cadru de organizare a admiterii în învățământul superior, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.”</p>
28.	La articolul 91 , alineatul (1), se propune de expus în următoarea redacție: „Studiile superioare integrate, care includ ciclul I și ciclul II, pot fi organizate în	Se acceptă

	următoarele domenii, reglementate prin norme de drept internațional: medicină, farmacie și stomatologie; medicină veterinară; arhitectură”.	
29.	La articolul 105, alineatul (5), se propune expresia „în baza Regulamentului-cadru aprobat de Ministerul Educației și Cercetării” de modificat cu expresia „în conformitate cu regulamentul instituțional elaborat în baza Regulamentului-cadru aprobat de Ministerul Educației și Cercetării”.	Se acceptă
30.	<p>Articolul 121 se propune de expus în următoarea redacție:</p> <p>Articolul 121. Învățământul superior în domeniul „Sănătate”</p> <p>(1) Învățământul superior în domeniul general de studiu „Sănătate” se desfășoară cu respectarea reglementărilor generale și sectoriale din Uniunea Europeană și se realizează în instituții publice de învățământ superior de profil medical, acreditate sau autorizate provizoriu, prin studii superioare de licență, studii superioare integrate, formare postuniversitară prin rezidențiat și formare profesională continuă.</p> <p>(2) Programele de studii superioare de licență (ciclul I) în domeniul „Sănătate” se organizează în exclusivitate ca învățământ cu frecvență, corespund nivelului 6 ISCED/6 CNCRM, cu durata de 4 ani (240 ETCS) și finalizează cu susținerea examenului și/sau tezei/proiectului de licență și cu eliberarea diplomei de studii superioare de licență, care conferă dreptul de participare la concursul de admitere la studii superioare de master (ciclul II) și permite angajarea pe piața muncii conform legislației.</p> <p>(3) Programele de studii integrate superioare (studii superioare de licență și de master) în domeniul „Sănătate” se organizează în exclusivitate ca învățământ cu frecvență, cu durata de 5-6 ani (300-360 ETCS), corespund nivelului 7 ISCED/7 CNCRM și finalizează cu susținerea examenului</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>La alineatele (1) și (8), doar sintagma „general de studiu” se substituie cu cuvântul „fundamental”. La alin. (3) se acceptă cu sintagma „programe de studii superioare integrate”.</p> <p>Se acceptă integral alineatele (2), (4)-(7).</p>

și/sau lucrării de absolvire și cu eliberarea diplomei de studii superioare integrate (Licență și Master) în domeniul Sănătate, care conferă dreptul de participare la concursul de admitere la studii de rezidențiat și la programele de studii superioare de doctorat. Absolvenții programelor de studii „Farmacie” și „Stomatologie” au dreptul de practică independentă în baza diplomei de studii superioare integrate (Licență și Master).

(4) Admiterea la programele de studii superioare de licență și integrate în domeniul „Sănătate” se face în baza diplomei de bacalaureat, diplomei de studii profesionale sau a unui act echivalent de studii, recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și calificărilor, pe bază de concurs, conform criteriilor stabilite de Ministerul Educației și Cercetării, prin coordonare cu Ministerul Sănătății.

(5) Rezidențiatul reprezintă formarea profesională postuniversitară, care se organizează cu durată de 2-6 ani de către Ministerul Sănătății și are ca obiectiv formarea medicilor, farmaciștilor și stomatologilor pe specialități.

(6) Admiterea la studii de rezidențiat se organizează prin concurs, conform criteriilor stabilite de Ministerul Sănătății, prin coordonare cu Ministerul Educației și Cercetării. Studiile de rezidențiat pentru absolvenții programului de studii „Medicină” se finalizează cu susținerea examenului de absolvire și cu eliberarea diplomei de medic specialist, care conferă dreptul de a desfășura activitate practică independentă conform calificării obținute și de a urma studiile de secundariat clinic. Studiile de rezidențiat pentru absolvenții programului de studii „Stomatologie” sunt obligatorii doar pentru exercitarea activității de medic stomatolog specialist la specialitățile aprobate de Ministerul Sănătății.

		<p>(7) Studiile de secundariat clinic se organizează cu durată de 2 ani de către Ministerul Sănătății și au ca obiectiv formarea profesională aprofundată a medicilor specialiști, după absolvirea căruia li se conferă dreptul de a desfășura activitate practică independentă conform calificării obținute.</p> <p>(8) Formarea profesională continuă în domeniul general de studii "Sănătate" este obligatorie pe parcursul întregii activități profesionale și se organizează sub diverse forme de instruire reglementate de Ministerul Sănătății.</p>	
	31.	La articolul 143 , alineatul (1), lit. b) se propune a fi completată cu cuvintele „și ministerelor de resort”.	Se acceptă
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	32.	Lipsă de obiecții de ordin conceptual.	
Ministerul Culturii	33.	În articolele 53, 71 și 117 care prevăd categoriile de personal se propune excluderea funcției de „bibliotecar școlar” sau „bibliotecar” de la categoria personal didactic auxiliar și includerea acestora la categoria personal didactic.	Nu se acceptă Atribuirea unor funcții la categoria funcțiilor didactice are la bază conținutul activităților realizate (incluse la articolul 55 din Codul educației).
	34.	Articolul 128 se va completa cu următoarele alineate: „(3 ¹) Bibliotecile din învățământ se evaluează în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 747/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice” „(7) La fuzionarea unei instituții de învățământ în cadrul căreia funcționează o bibliotecă este necesar avizul Ministerului Culturii.”	Nu se acceptă Aspectele privind evaluarea bibliotecilor sunt reglementate prin actele normative ale Guvernului. Totodată, menționăm că în virtutea autonomiei locale, deciziile privind înființarea, reorganizarea sau lichidarea instituțiilor de învățământ general sunt aprobate de către autoritățile locale fără a fi solicitat avizul prealabil al Ministerului Educației și Cercetării.
Ministerul Justiției	35.	Întru corectitudinea redactării, denumirea proiectului de lege urmează a fi revizuită, în sensul de a indica despre modificarea unor acte normative, deoarece se modifică două acte normative. Totodată, se va ține cont că în conformitate cu prevederile art. 42 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, denumirea actului normativ nu poate să fie identică cu cea a altui act normativ în vigoare, cu	Se acceptă parțial A fost completat cu textul „și abrogarea unei legi”. Totodată, referitor la obiectul reglementării având în vedere caracterul consolidat al proiectului și obiectivele multiple de intervenție legislativă, constatăm dificultatea identificării unei formulări laconice care s-ar referi la detalierea denumirii prezentului proiect.

	excepția cazului în care proiectul noului act normativ prevede abrogarea actului normativ precedent cu aceeași denumire. În acest context, propunem ca denumirea proiectului să includă o paranteză în care se va indica laconic obiectul reglementării proiectului sau obiectivul acestuia.	
36.	Conform uzanței normative, la pct. 1, termenul „textul” urmează a fi scris sub forma „cuprinsul”.	Se acceptă
37.	În textul noțiunii „credit de studii”, primul enunț, pentru claritatea normei, termenul „convenit” sugerăm a fi substituit cu „stabilit”.	Se acceptă
38.	De analizat în ce măsură se justifică introducerea noțiunii „descriptori calitativi ai performanțelor școlare”, avându-se în vedere că aceasta nu este utilizată în textul proiectului sau actului normativ în vigoare.	Precizare Noțiunea se folosește în cadrul curriculumului învățământului primar, motiv pentru care se consideră justificată definirea acesteia în legea cadru din domeniul educației.
39.	Dat fiind că, proiectul propune excluderea noțiunii „descriptori”, urmează a fi suplimentar de revizuit textul actului normativ, în conținutul căruia se regăsește termenul sus-enunțat. În acest sens, a se revedea noțiunea „evaluare criterială”, art. 16 alin. (4) și (5) din cod și art. 11 ¹ alin. (1) din proiect.	Precizare Sunt noțiuni distincte utilizate în diverse contexte și este corectă utilizarea lor așa cum este prevăzut de Cod. În ce privește noul articol 11 ¹ acestea se referă la calificări și la fel sunt relevante în acest articol.
40.	În textul noțiunii „micro-calificare sau calificare parțială”, primul enunț, urmează a fi exclus textul „micro-calificare sau”. Aceeași observație este valabilă pentru și pentru enunțul al doilea.	Nu se acceptă Ambii termeni sunt relevanți.
41.	La pct. 3 (art. 9), după textul „alineatul (2)” propunem a fi completate cuvintele „în primul enunț”, iar conjuncția „și” urmează a fi substituită cu textul „, iar în enunțul al doilea”.	Se acceptă
42.	Cu privire la propunerea ce vizează alin. (5), atragem atenția că elementele structurale ale actului normativ se abrogă și nu se exclud.	Se acceptă
43.	La pct. 4, în textul de la art. 11 ¹ alin. (1), cuvintele „complete sau” sugerăm a fi substituite cu textul „, inclusiv”, or, în proiect nu se operează cu noțiune de „calificări complete”.	Se acceptă

44.	La pct. 5, norma privind modificarea art. 13 alin. (4), necesită a fi scrisă, în felul următor: „5. La articolul 13 alineatul (4), cuvântul „școlarizare” se substituie cu textul „înmătrulare/școlarizare”.	Se acceptă
45.	La pct. 6 (art. 15 alin. (1)): referitor la propunerea de modificare a cuvintelor „programe combinate” în textul normei, este necesar a fi identificate literele în conținutul cărora se regăsesc aceste cuvinte. În același timp, în raport de soluția normativă propusă, sugerăm a fi revizuită redacția noțiunii „centru de excelență”; norma de modificare în textul lit. f), urmează a fi reformulată și expusă, conform rigorilor tehnicii legislative, în sensul de a fi prevăzută substituirea întregului text din paranteze.	Se acceptă
46.	La pct. 7, în contextul propunerilor cuprinse la pct. 30 (art. 66 alin. (7)), se va revedea conținutul normei actuale a art. 16 alin. (7), în textul căruia se regăsește norma de trimitere la „Sistemul european de credite transferabile”.	Se acceptă Se va corela cu pct.32 utilizând formularea „Sistemului European de credite pentru educație și formare profesională (ECVET). ”
47.	La pct. 8 (art. 17), pentru corectitudinea redactării: în textul normei vizând modificarea propusă la alin. (1), textul „la alineatul (1) se introduc cuvintele” necesită a fi substituit cu textul „alineatul (1) se completează cu textul”; în textul normei formulate la alineatul (2), cuvintele „cu un enunț nou cu următorul cuprins” urmează a fi substituite cu cuvintele „cu următorul enunț”. Aceași observație o reiterăm pentru toate situațiile similare din proiect.	Se acceptă
48.	La pct. 9, textul „alineatul 5” se va substitui cu textul „alineatul (5), în enunțul al doilea,”	Se acceptă
49.	La pct. 10, pentru asigurarea clarității normei, la art. 20, sugerăm redarea alin. (7) în redacție nouă, după cum urmează:	Se acceptă Concretizăm doar că modificarea se referă la alin.(6) al art.20 din Codul educației.

	„(7) Modul de organizare și de funcționare a instituțiilor de învățământ general, se stabilește într-un regulament-cadru aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.”	
50.	La pct. 11: în partea ce vizează modificarea art. 21 alin. (7), semnalăm că termenul „locale”, care se propune a fi modificat, este utilizat de două ori în textul acestui alineat. Prin urmare, dacă modificarea este valabilă pentru ambele cazuri, este necesar să se precizeze în acest sens; în textul normei propuse la art. 21 alin. (8), se va exclude cuvântul „obligatoriu”. Or, pentru a-i asigura dispoziției un caracter obligatoriu, nu este necesar a fi scris expres termenul „obligatoriu”.	Se acceptă
51.	La pct. 13, termenul „cuvintele” se va scrie sub forma corectă „textul”.	Se acceptă
52.	La pct. 15, întru corectitudinea redactării, cuvintele „textul din paranteze” se vor substitui cu textul „după cuvântul din paranteze „sport””.	Se acceptă
53.	La pct. 16 (art. 40): norma de modificarea a art. 40 alin. (2), necesită a fi redată, în redacția: „la alineatul (2), cuvântul „primar” se substituie cu textul „preșcolar, primar”.”, în corelare cu propunerea de mai sus, urmează a fi reformulată și norma propusă la alin. (6) din același articol.	Se acceptă
54.	La pct. 17 (art. 42 alin. (1)), întrucât cuvintele „rezultatele școlare” se propun a fi modificate și în alte articole din Cod, norma de modificare a cuvintelor de mai sus, este necesar a fi prevăzut separat în alt punct care va include modificarea la toate articolele în textul cărora se conțin cuvintele vizate.	Se acceptă

55.	La pct. 18, textul „cuvântul „școlar” din titlu și textul articolului” se va scrie sub forma „în denumire și în cuprinsul articolului, cuvântul „școlar””.	Se acceptă
56.	La pct. 19, norma urmează a fi scrisă, în felul următor: „19. La articolul 44 alineatul (1), cuvintele „evaluarea nivelului de dezvoltare” se substituie cu textul „determinarea nivelului de dezvoltare a copiilor.”.	Se acceptă
57.	La pct. 20, în conținutul normei de modificare, termenul „cuvântul”, utilizat în al doilea caz, se va substitui cu termenul „textul”.	Se acceptă
58.	La pct. 21, termenul „cuvântul” se va scrie sub forma sa corectă „cuvintele”.	Se acceptă
59.	La pct. 23, partea introductivă va fi redată, în felul următor: „23. Articolul 49 se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins:”. În conținutul părții introductive a alin. (1 ¹) și în textul lit. a) a acestuia, cuvintele „educație timpurie” urmează a fi substituite cu cuvintele „învățământ preșcolar”. Totodată, la pct. 23, s-ar impune necesitatea de a fi revizuită redacția actuală a art. 49 alin. (1) partea introductivă, în sensul de a substitui cuvântul „general” cu textul „primar, gimnazial și liceal”, precum și redacția actuală a normei cuprinse la alin. (5), în vederea specificării atribuțiilor consiliului de administrație al instituției de învățământ preșcolar.	Se acceptă parțial Se acceptă modificarea părții introductive. Totodată, menționăm că termenul „educație timpurie” include și „învățământul preșcolar”, motiv pentru care, în Codul educației, preponderent este utilizată formularea generală „educație timpurie”. Referitor la modificarea la alineatul (1) a art.49 a cuvântului „general” cu textul „primar, gimnazial și liceal”, menționăm că o astfel de substituie ar provoca lipsa reglementării pentru învățământul special, învățământul extrașcolar și alternativele educaționale care, de asemenea, sunt parte a învățământului general. În ceea ce privește atribuțiile de la alin. (5) remarcăm că acestea sunt comune pentru învățământul general.
60.	La pct. 24, după textul „alineatul (2)”, amendamentul se va completa cu textul „și articolul 82 alineatul (2).”.	Se acceptă
61.	La pct. 26, termenul „cuvintele” se va scrie sub forma sa corectă „textul”.	Se acceptă
62.	La pct. 28: alineatul al doilea, cuvintele „cu o literă nouă” se vor substitui cu textul „cu litera g)”. Aceeași observație	Se acceptă

	este valabilă pentru toate celelalte situații similare din proiect, inclusiv cele ce conțin norme cu privire la completarea de alineate noi; norma vizând modificarea art. 63 lit. a) se va scrie din rând nou, iar în fața textului încadrat în ghilimele se va completa mențiunea „a)”; la alineatul al șaselea, textul „alineatul (3) lit. b)” se va substitui cu textul „litera b)”, iar semnul de punctuație „.” se va elimina. Ca consecință, norma care se propune a fi completată la lit. b) se va scrie în continuare, dar nu din alineat.	
63.	La pct. 29, semnalăm că termenul „ethnic”, propus a fi modificat se regăsește și în denumirea art. 59.	Se acceptă
64.	La pct. 30, norma privind modificarea titlului art. 66 se va exclude și se va comasa cu cea de modificare a art. 59. Observația este valabilă și pentru pct. 33.	Se acceptă
65.	La pct. 32 (art. 71): este necesar a se interveni cu o modificare în denumirea articolului, în vederea reformulării termenului „auxiliary”; în conținutul normei de modificare la alin. (2), termenul „cuvintele” se vor scrie sub forma „textul”; la alin. (3) în loc de „cuvântul bibliotecar” se va scrie sub forma „textul „bibliotecar.”.	Se acceptă
66.	La pct. 33 se va exclude.	Se acceptă
67.	La pct. 35, dat fiind că cuvântul „profesională” se utilizează de două ori, propunem a fi revizuită soluția de modificare, în sensul de a specifica care anume termen din cele două urmează a fi substituit.	Se acceptă
68.	La pct. 36, în contextul propunerii formulate la pct. 24, norma de modificare a art. 82 alin. (2) necesită a fi exclusă.	Se acceptă
69.	Referitor la norma actuală de la art. 84 alin. (1) lit. b) din Codul educației, menționăm că noțiunea de „filială” în conformitate cu art. 290 din Codul civil se aplică doar în ceea ce privește persoanele juridice cu scop lucrativ, aceasta fiind o entitate distinctă cu	Se acceptă

personalitate juridică care este controlată de o altă persoană juridică, împreună fiind parte a unui grup de persoane juridice.

De reținut că, în temeiul art. 11 alin. (4) din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, modificările la art. 240 și 241 din Codul civil, operate prin Legea nr. 133/2018, se aplică din 1 martie 2019, indiferent dacă au fost sau nu efectuate modificările prevăzute la alin. (1) din prezentul articol. În special, din 1 martie 2019 se vor aplica următoarele reguli:

a) filialele și reprezentanțele unei persoane juridice care au fost înregistrate înainte de 1 martie 2019 se vor considera, în sensul legislației în vigoare, sucursale ale respectivei persoane juridice;

b) informațiile din registrul de stat al persoanelor juridice sau din alt registru de publicitate prevăzut de lege referitoare la filialele și/sau reprezentanțele persoanei juridice se consideră informații referitoare la sucursalele persoanei juridice.

În temeiul art. 11 alin. (6) din Legea nr. 1125/2002, trimiterile din legislația în vigoare la filiala sau reprezentanța persoanei juridice se consideră trimiteri la sucursala persoanei juridice până la aducerea legislației în concordanță cu art. 240 și 241 din Codul civil, cu modificările operate prin Legea nr. 133/2018.

Astfel, la art. 241 din Codul civil (Sucursala persoanei juridice străine în Republica Moldova) este prevăzut:

„(1) Înainte ca o persoană juridică constituită într-un alt stat (persoană juridică străină) să desfășoare în nume propriu activitate în Republica Moldova printr-o sucursală în sensul art. 240 alin. (1), aceasta trebuie să înregistreze sucursala în registrul de publicitate al persoanelor juridice al Republicii Moldova dacă legea nu prevede un alt registru de publicitate al Republicii Moldova.

	<p>(2) Denumirea sucursalei persoanei juridice străine constă din denumirea persoanei juridice străine care a hotărât instituirea sucursalei, urmată de denumirea localității din străinătate în care are sediul persoana juridică, cuvântul „sucursala” și de denumirea localității din Republica Moldova în care are sediul sucursala. În cazul instituirii de către aceeași persoană juridică străină a mai multor sucursale în aceeași localitate, denumirea sucursalei poate fi completată cu un indicativ de natură să le deosebească între ele.</p> <p>(3) Sucursala persoanei juridice străine nu este persoană juridică. Sucursala persoanei juridice străine funcționează conform propriului regulament, aprobat de organul care a hotărât instituirea sucursalei. Persoana juridică străină poartă răspundere pentru obligațiile care apar din activitățile sucursalei din Republica Moldova.</p> <p>(4) Activitatea care, conform legii, este supusă licențierii în Republica Moldova poate fi desfășurată de persoana juridică străină care a înregistrat sucursala în Republica Moldova doar după obținerea licenței, dacă legea nu prevede altfel.</p> <p>(5) Persoana juridică străină trebuie să numească unul sau mai mulți administratori ai sucursalei. Administratorul conduce sucursala, asigură ținerea contabilității sucursalei și reprezintă persoana juridică străină în limitele împuternicirilor sale.</p> <p>(6) Dispozițiile art. 177, 180-202 se aplică în mod corespunzător sucursalei și administratorului său. Dispozițiile art. 2596 se aplică persoanei juridice străine care a înregistrat sucursala în Republica Moldova.”.</p>	
70.	La pct. 44, pentru asigurarea utilizării unei terminologii constante pe tot parcursul textului, termenul „titlu” urmează a fi substituit cu termenul „denumirea”. Aceeași observație o reiterăm pentru pct. 58 (art. 126) și 59 (art. 127).	Se acceptă

71.	La pct. 48, termenul „cuvintele”, în ambele cazuri, necesită a fi substituit cu termenul „textul”.	Se acceptă
72.	La pct. 49, în textul de modificare la art. 105 alin. (5), pentru corectitudinea exprimării, termenul „prepoziția” se va scrie sub forma „conjunția”.	Se acceptă
73.	Pct. 50, considerăm necesar a fi analizată suplimentar propunerea privind completarea art. 107 alin. (1) și (2). Or, alin. (1) este alcătuit din partea introductivă și lit. a)-f). Prin urmare, urmează a fi specificat locul amplasării cuvintelor propuse în text.	Se acceptă
74.	La pct. 51 (art. 108), în scopul eliminării confuziei privind destinatarul normei, în textul normei de la alin. (2 ¹), sugerăm substituirea cuvintelor „Niciun membru al Consiliului de etică și management nu poate să se afle în raporturi de muncă” cu cuvintele „Se interzice numirea în calitate de membru al Consiliului de etică și management a persoanei care se află în raporturi de muncă”.	Se acceptă
75.	La pct. 58 (art. 126), textul „la alineatul (1)” sau textul „alineatul (4)” urmează a fi substituit cu textul „la alineatul (1), în partea introductivă”, respectiv, „la alineatul (4), în partea introductivă”, conjuncția „iar” se va elimina. De asemenea, semnalăm că la alineatul (1) al art. 126 se conțin lit. a) și b), or, proiectul are în vedere modificarea în redacție nouă a lit. b) și c). Urmează de făcut claritate.	Se acceptă
76.	La pct. 59, cuvintele „formarea continuă a” urmează a fi substituite cu cuvintele „Formarea continuă a”, iar cuvântul „educația” se va scrie cu majusculă.	Se acceptă
77.	La pct. 64, pentru corectitudinea redactării, textul „cifra „trei” se substituie cu cifra „cinci”” propunem a fi substituit cu textul „cuvintele „trei ani” se substituie cu cuvintele „cinci ani”.	Se acceptă
78.	Comitetul Executiv al Găgăuziei consideră că la implementarea articolelor 9 și 10 din Codul educației trebuie să se țină cont de statutul special al	Nu se acceptă Condițiile de acces sunt asigurate de stat pentru toți copiii indiferent de anumite statute. Informăm că,

Comitetul Executiv al Găgăuziei ¹		<p>UTA Găgăuzia. În acest context propune a exclude de la alin. (7) al art. 9 a cuvintelor „după caz” iar la art.10 a expune alineatul (1) în altă redacție, iar la alineatul 2 de a exclude textele „dacă există o cerere suficientă” și „în limita posibilităților sistemului educațional”.</p>	<p>legislația și cadrul de politici educaționale promovează învățarea (și utilizarea) mai multor limbi de instruire în școlile minorităților etnice. Codul educației stipulează că instituțiile de educație asigură învățarea limbii române, a limbilor minorităților (în regiuni unde acestea locuiesc compact) sau a unei limbi de circulație internațională. Barierele existente care împiedică integrarea mai largă a instruirii bilingve în școlile minorităților etnice sunt prezente indiferent de legislația general favorabilă și a sprijinului la nivel de program. În această ordine de idei, constatăm că urmează a se depune efort comun pentru înlăturarea cauzelor problemei.</p>
79.	<p>A introduce noțiunea de „educație multilingvă” și de a completa la alineatul (4) din art.10 a textului „prin introducerea modelelor de educație multilingvă”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>În conformitate cu recomandările experților în domeniu, noțiunea de „educație multilingvă” se va reda în următoarea formulare „instruirea în două sau mai multe limbi, concomitent, în scopul dezvoltării competențelor de comunicare eficientă în limbile română și maternă, desfășurată în instituții cu limba de predare alta decât limba română.”</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>În conformitate cu recomandările experților în domeniu, noțiunea de „educație multilingvă” se va reda în următoarea formulare „instruirea în două sau mai multe limbi, concomitent, în scopul dezvoltării competențelor de comunicare eficientă în limbile română și maternă, desfășurată în instituții cu limba de predare alta decât limba română.”</p>
80.	<p>A expune alineatul (3) a articolului 21 în redacția: „(3) Instituțiile publice de învățământ special și de învățământ profesional tehnic sunt înființate, reorganizate și lichidate prin hotărâre a Guvernului la inițiativa fondatorilor, iar pe teritoriul UTA Găgăuzia după coordonare cu Comitetul executiv.” În același context, la articolul 139, litera f) după cuvintele: „și instituțiile publice”, a se completa cu textul: „precum și Comitetul Executiv al Găgăuziei”, în continuare după text.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Se consideră a fi nejustificată norma propusă pentru art. 21 alin. (3), potrivit căreia instituțiile publice de învățământ special și de învățământ profesional tehnic sunt înființate, reorganizate și lichidate prin hotărâre a Guvernului la inițiativa fondatorilor, iar pe teritoriul UTA Găgăuzia după coordonare cu Comitetul Găgăuziei, deoarece se atestă o neconcordanță cu dispoziția art. 59 alin. (2) din cod, creând confuzii privind aplicabilitatea celei din urmă. Pornind de la prevederile art. 4 lit. g) din Legea cu privire la Guvern nr. 136/2017, Guvernul își desfășoară activitatea în domeniul educației prin aprobarea politicilor de stat, având la bază</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Se consideră a fi nejustificată norma propusă pentru art. 21 alin. (3), potrivit căreia instituțiile publice de învățământ special și de învățământ profesional tehnic sunt înființate, reorganizate și lichidate prin hotărâre a Guvernului la inițiativa fondatorilor, iar pe teritoriul UTA Găgăuzia după coordonare cu Comitetul Găgăuziei, deoarece se atestă o neconcordanță cu dispoziția art. 59 alin. (2) din cod, creând confuzii privind aplicabilitatea celei din urmă. Pornind de la prevederile art. 4 lit. g) din Legea cu privire la Guvern nr. 136/2017, Guvernul își desfășoară activitatea în domeniul educației prin aprobarea politicilor de stat, având la bază</p>

¹ În condițiile în care avizul Comitetului Executiv al Găgăuziei a fost prezentat în limba rusă, esența propunerilor transmise sunt incluse în traducere neoficială.

		<p>necesitățile societății. Prin urmare, decizia Guvernului în privința înființării, reorganizării și lichidării instituțiilor publice de învățământ special și de învățământ profesional tehnic la propunerea fondatorilor, pe teritoriul UTA Găgăuziei, nu poate fi limitată sau condiționată de coordonarea acesteia cu Comitetul Executiv al Găgăuziei, or această autoritate nu are nici calitatea de fondator și nici nu este abilitată cu competențe, obligații și responsabilități în funcționarea instituțiilor de învățământ specificate mai sus.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>În susținerea modificării propuse, raportat la criticile formulate, menționăm Hotărârea Curții Constituționale nr. 10/2013, unde s-a subliniat că: „fînd de competența exclusivă a statului, domeniul educației nu poate fi descentralizat și dat în competența proprie a autorităților administrației publice locale. Către administrația publică locală pot fi delegate, prin lege, doar unele competențe, cu asigurarea finanțării adecvate a acestora.”</p> <p>Totodată, conlucrarea serviciilor de asistență psihopedagogică urmează a se realiza prioritar cu Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, iar modificările propuse nu presupun limitarea și, cu atât mai mult nu interzic, conlucrarea cu organele locale de specialitate în domeniul învățământului.</p>
81.	Referitor la modificarea articolului 129 în partea ce se referă la subordonarea serviciilor de asistență psihopedagogică se invocă principiul autonomiei locale și descentralizării, precum și conlucrarea dintre serviciile de asistență psihopedagogică și organele locale de specialitate în domeniul învățământului.	<p>Nu se acceptă</p> <p>În condițiile în care Pachetul standard de servicii educaționale urmează a fi acordat tuturor instituțiilor de învățământ indiferent de tipul de proprietate a acestora, considerăm corectă abordarea acestui Pachet standard din perspectiva învățământului obligatoriu.</p> <p>Mai mult ca atât, Pachetul standard de servicii educaționale nu se va echivala cu suma totală a finanțărilor pentru învățământul public.</p>
Ministerul Finanțelor	82.	<p>La pct.3 (care modifică art.9)</p> <p>Dat fiind faptul că, art.9 este parte a Capitolului III din Titlul I, care prevede condiții de acces și limba de predare în instituțiile de învățământ, alineatele articolului respectiv ce țin de modalitatea de finanțare a instituțiilor de învățământ (alin.(2), (3) și (4)) urmează a fi reformulate sau integrate în Capitolul I din Titlul XI în care este reglementată finanțarea și baza materială a învățământului.</p> <p>Totodată, menționăm că, în conformitate cu prevederile art.12 alin.(1), lit. a) din Legea privind</p>

	<p>finanțele publice locale nr.397 din 16 octombrie 2003 transferurile cu destinație specială de la de stat se alocă bugetelor locale pentru finanțarea instituțiilor de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal și extrașcolar din subordinea autorităților publice locale. Prin urmare, este important de a nu confunda obligativitatea copiilor/elevilor de a frecventa obligativitatea obligatoriu (care începe cu grupa pregătitoare din învățământul preșcolar și se finalizează cu învățământul gimnazial) cu obligativitatea statului de a finanța procesul educațional din cadrul instituțiilor de învățământ.</p> <p>În contextul celor expuse, precum și reieșind din noțiunea de „pachet standard de servicii educaționale”, care reprezintă un sistem de oferte și programe educaționale orientate spre atingerea unor finalități concrete și dobândirea unui volum de cunoștințe, formarea unor competențe conforme cu standardele educaționale, se propune de a expune primul alineat al pct.3 în redacția următoare:</p> <p>„alineatul (2) va avea următorul cuprins „Pachetul standard de servicii educaționale pentru învățământul general, indiferent de tipul de proprietate a instituției de învățământ, se aprobă de Guvern.”</p>	
83.	<p>La pct.6 (care modifică art.15)</p> <p>La lit. l) se propune de a exclude sintagma „universitate”, întrucât conform definiției din dicționarul explicativ al limbii române, aceasta este o instituție de învățământ superior cu mai multe facultăți și secții, care pregătește specialiști în științele tehnice economice, umanistice și ale naturii. Ce ține de propunerea înaintată la lit. m), menționăm că, în prezent, Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale este o instituție bugetară din domeniul sportului, care se finanțează integral din bugetul de stat. Respectiv, în situația în care va fi</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Referitor la lit. l), precizăm că specialiștii pregătiți în universități sunt formați atât în cadrul programelor de formare inițială, cât și continuă. La fel, sintagma „universitate” se regăsește mai întâi la art. 15 lit. k), „instituție de învățământ superior”.</p> <p>Referitor la completarea la lit. m) a centrelor sportive de pregătire a loturilor naționale, a fost completat compartimentul din Nota informativă „Fundamentarea economico-financiară” (suma suplimentar necesară pentru implementare constituie 720 mii lei anual).</p>

	<p>modificat statutul Centrului în instituție de învățământ extrașcolar, aceasta va influența negativ asupra nivelului de salarizare atât a directorului, cât și a angajaților din cadrul instituției respective. În același timp, compartimentul 5 „Fundamentarea economico-financiară” din Nota informativă nu conține argumentări suficiente cu privire la necesitatea includerii centrelor sportive de pregătire a loturilor naționale în cadrul instituțiilor de învățământ extrașcolar.</p>	
84.	<p>La pct.11 (care modifică art.21)</p> <p>Alineatul doi se propune de completat cu textul „, iar sintagma „acestea fiind subordonate aceluiași executor de buget,” de exclus”, dat fiind că, cadrul normativ în vigoare în domeniul finanțelor publice nu reglementează noțiunea de „executor de buget”. Totodată, pct.11 se va completa cu un alineat nou, care va prevedea excluderea din art.21 alin.(3) al Codului educației a sintagmei „și de învățământ profesional tehnic”, întrucât articolul respectiv reglementează modul de înființare, reorganizare și lichidare a instituțiilor de învățământ general, iar potrivit prevederilor Codului, învățământul profesional tehnic nu se include în învățământul general. Mai mult ca atât, înființarea, reorganizarea și lichidarea instituțiilor de învățământ profesional tehnic se regăsește în art.59 alin.(2) al prezentului Cod.</p> <p>În același timp, proiectul de lege se propune de completat cu un punct nou, care va prevedea modificarea art.24 din Codul educației, fie prin excluderea sintagmei „aceasta beneficiind de finanțare de la bugetul public național conform legislației în vigoare” sau prin indicarea concretă a bugetului/bugetelor componente ale bugetului public național care va/vor suporta cheltuielile respective. Această propunere este necesară pentru a exclude orice interpretare eronată a prevederilor</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Cu referire la art.24 considerăm că introducerea unor modificări necesită o studiere suplimentară în prealabil atât a cadrului normativ și de politici din domeniul educației, cât și din domeniul protecției sociale și a familiei.</p>

	<p>articolului respectiv, precum și reieșind din faptul că, educația antepreșcolară se realizează în familie și doar la solicitarea părinților, autoritățile administrației publice locale pot organiza educația antepreșcolară, cu finanțare de la bugetele locale.</p> <p>La pct.13 (care modifică art.27)</p> <p>Conform prevederilor art.27 alin.(6) din Codul educației, în învățământul primar se pot organiza grupe sau clase cu program prelungit, finanțate din surse bugetare și din alte surse legale, în modul stabilit de Ministerul Educației și Cercetării. În același timp, se propune de a completa articolul respectiv cu indicarea expresă a sursei de finanțare a cheltuielilor pentru organizarea programului prelungit, întrucât în transferurile cu destinație specială alocate din bugetul de stat în bugetele locale nu sunt prevăzute astfel de cheltuieli.</p>		<p>Nu se acceptă</p> <p>Urmează a fi studiat suplimentar mecanismul de finanțare a organizării programului prelungit, prevederile actuale fiind suficiente de permise în raport cu sursele de finanțare a acestui domeniu.</p>
85.	<p>La pct.15 (care modifică art.37)</p> <p>Propunerea de includere a centrelor de tineret în sistemul de învățământ extrașcolar nu poate fi susținută reieșind din următoarele argumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> -conform actelor normative în vigoare, centrele de tineret sunt instituții publice de interes local din domeniul tineretului, fondate de autoritatea administrației publice locale și finanțate din contul și limitele alocațiilor prevăzute în bugetele unităților administrativ-teritoriale; -în cazul modificării statutului centrelor de tineret și finanțării acestora, povara asupra bugetului de stat va crește considerabil; -nu a fost evaluată rețeaua instituțională existentă la nivel local, care ar scoate în evidență necesitatea intervenției statului, reieșind din numărul și diversitatea activităților de tineret desfășurate, numărul beneficiarilor, capacitatea de atragere a surselor externe etc. Menționăm că în prezent, conform datelor prezentate de Ministerul Educației și Cercetării în Strategia Sectorială de Cheltuieli 		<p>Se acceptă</p>

	<p>pentru sectorul „Tineret și sport” pentru anii 2023-2025, rețeaua instituțiilor din domeniul tineret la nivel local cuprinde aproximativ de 22 de centre de tineret și 22 filiale ale acestora;</p> <p>-în redacția propusă la pct.6 (referitor la modificarea art.15 alin. (1) lit. m)) din proiect nu se regăsesc propuneri privind alinierea și includerea centrelor de tineret în învățământul extrașcolar.</p>	
87.	<p>La pct. 23 (care modifică art.49)</p> <p>Se propune de completat cu un alineat nou, care va prevedea modificarea lit. e) din alin.(5) al art.59 din Codul educației și care va avea următorul cuprins: „ e) gestionează resursele financiare și monitorizează atingerea performanței”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În Codul educației sunt incluse prevederi generale. Mai multe competențe ale consiliului de administrație sunt incluse în actele normative secundare.</p>
88.	<p>La pct.25 (care modifică art.60)</p> <p>Întru planificarea și executarea eficientă a banilor publici, se consideră oportun ca art.60 al Codului educației să se completeze cu un alineat nou, care să prevadă faptul că, persoanele admise la studii în învățământul profesional tehnic pot beneficia doar o singură dată de dreptul de acces la studii cu finanțare de la bugetul de stat, la fiecare treaptă de învățământ.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>O asemenea prevedere se regăsește în <i>Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii la programele de formare profesională tehnică</i>: „6. Nu se admite înregistrarea la studii cu finanțare la bugetul de stat a următoarelor categorii de candidați: 1) la programele de formare profesională tehnică secundară: titularii certificatului de calificare, diplomei de studii profesionale, ai diplomei de studii superioare de licență, ai diplomei de studii superioare de master; 2) la programele de formare profesională tehnică postsecundară și postsecundară nonterțiară: titularii diplomei de studii profesionale, ai diplomei de studii superioare de licență, diplomei de studii superioare de master; 3) alte categorii de candidați prevăzute în actele normative în vigoare. Aceste categorii pot candida pe bază de contract cu taxă de studii.”</p>
89.	<p>La pct.49 (care modifică art.105)</p> <p>Reieșind din considerentele expuse la pct.1 din aviz, se propune de completat pct.49 cu un alineat nou cu următorul conținut: „Rectorul este responsabil de utilizarea resurselor publice și atingerea performanței”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În același articol este stabilit că „rectorul este executorul de buget al instituției de învățământ superior”.</p> <p>Suplimentar a se vedea și art.107 alin. (2) din Cod privind căruia rectorul și președintele Consiliului</p>

		<p>pentru dezvoltare strategică instituțională sunt responsabili de asigurarea respectării obligațiilor ce derivă din principiul de responsabilitate publică. Precizăm că obligația care se propune a fi introdusă se regăsește în contractele individuale de muncă.</p>	
90.	<p>La pct. 51 (care modifică art.108)</p> <p>Nu poate fi susținută redacția propusă la alin.(23) cu privire la remunerarea membrilor Consiliului de etică și management per ședință, aceasta urmând a fi efectuată reieșind din complexitatea muncii și a altor criterii relevante. Mai mult ca atât, în nota informativă lipsesc argumentările corespunzătoare, precum și impactul financiar.</p> <p>În același timp, nu este clară sursa de finanțare a cheltuielilor ce țin de remunerarea membrilor Consiliului de etică și management, întrucât conform prevederilor proiectului acestea vor fi finanțate pe de o parte de către Ministerul Educației și Cercetării din surse financiare, iar pe de altă parte din bugetele instituțiilor, în conformitate cu legislația.</p>	<p>Precizare</p> <p>Consiliul de etică și management este creat doar la nivel național și proiectul nu se referă la finanțarea din bugetul altor instituții decât Ministerul Educației și Cercetării. Potrivit Notei informative, având în vedere numărul mic de membri ai Consiliului considerăm posibilă acoperirea cheltuielilor respective în limita bugetului aprobat. Suma propusă pentru remunerarea per ședință constituie 1000 lei.</p>	
91.	<p>La pct. 59 (care modifică art.127)</p> <p>Conform propunerilor înaintate de autor, programele și proiectele educaționale pentru adulți pot fi finanțate din Programe de Stat și din alocații cu destinație specială în condițiile legii, iar cele care răspund unor nevoi specifice de dezvoltare locală pot fi finanțate din bugetele locale. Prin urmare, completarea propusă este în contradicție cu prevederile art.127, care prevede că formarea continuă adulților se finanțează din mijloace achitate de persoane fizice și juridice, din mijloace ale asociațiilor profesionale și ale patronatelor, din sponsorizări, donații, taxe pentru studii, contribuții personale, fonduri externe (proiecte) și din alte surse legale.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>A fost revizuită și completată Nota informativă. Referitor la prevederea propusă pentru modificare, menționăm că, Republica Moldova prin Acordul de Asociere cu UE și-a asumat angajamentul de a promova învățarea pe tot parcursul vieții, care este esențială pentru creșterea economică și ocuparea forței de muncă, permițând cetățenilor să participe pe deplin la viața socială (art. 123).²</p> <p>Totodată, prin recomandarea nr. 1/2022 a Consiliului de Asociere UE - Republica Moldova din 22 august 2022 privind Programul de asociere UE-Republica Moldova, urmează să fie creat un ecosistem de învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv</p>	

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A22014A0830%2801%29>

	<p>Mai mult ca atât, Nota informativă prevede crearea unui Fond special de formare a adulților prin intermediul căruia vor fi finanțate din bugetul de stat activitățile de formare a adulților, care nu poate fi susținută reieșind din prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.</p> <p>În acest sens, urmează a fi revizuite atât completările propuse la pct.59, cât și prevederile Notei informative.</p>	<p>validarea funcțională a experienței profesionale anterioare (4. Educație, formare, tineret și sport).³ Având în vedere obligațiunile asumate de RM pentru asigurarea integrării europene, în Planul Național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 (PND) a fost trasat Obiectiv specific 3.3: Dezvoltarea unui sistem accesibil, flexibil și relevant de educație continuă a adulților în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, cu următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Dezvoltarea cadrului normativ în domeniul învățării pe tot parcursul vieții și educației adulților, capabil să definească rolul diferitor prestatori de servicii educaționale, obligațiile financiare, să fixeze, în mod clar, drepturile cetățenilor la învățare pe tot parcursul vieții, normarea standardelor și monitorizarea acestora;</i> - <i>Diversificarea ofertei educaționale publice și private prin integrarea prognozei necesităților de competențe, elaborarea programelor de formare pe tot parcursul vieții și de incluziune digitală, inclusiv pentru grupurile vulnerabile și persoanele cu nevoi speciale, precum și pentru recalificarea personalului.</i> <p>Astfel, pentru realizarea Obiectivului propus, este necesar de a diversifica și flexibiliza modurile de finanțare a învățării pe tot parcursul vieții pentru a asigura formarea și educația adulților în vederea angajării acestora în câmpul muncii, dar și pentru a face față evoluției tehnologice și formarea de noi competențe. Flexibilizarea diferitor mecanisme de finanțare vor permite diferitor entități să aplice la diverse programe/proiecte pentru a diversifica serviciile de formare și educație a adulților, or, pentru aplicarea la un anumit program/proiect presupune și o anumită sumă alocată din bugetul</p>
--	---	--

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:22022D1997>

		public. OLSDI, Centrele de formare continuă trebuie să beneficieze de sprijinul financiar pentru aplicarea la diferite programe/proiecte și diversificarea serviciilor de formare, iar acest drept este necesar de prevăzut în Codul Educației.	Se acceptă parțial A fost revizuită și completată Nota informativă. În scopul asigurării acoperirii financiare a acțiunilor planificate, se va propune intrarea în vigoare a modificărilor la art.129 începând cu 01.01.2024. Subliniem că, în Republica Moldova, educația reprezintă o prioritate națională. Misiunea prioritară a educației este asigurarea egalității de șanse și accesului la educație de calitate pentru fiecare copil, tânăr, adult, la toate nivelurile. Deși în ultimii 10 ani în Republica Moldova s-au făcut pași pozitivi în direcția asigurării dreptului la educație a copiilor cu cerințe educaționale speciale și/sau cu dizabilități, totuși se constată o serie de impedimente în implementarea cu succes a educației incluzive în Moldova. Unul din impedimente constă în caracterul depășit și limitat al Serviciilor raionale/municipale de asistență psihopedagogică din țară (35 la număr), care au drept obiectiv evaluarea dezvoltării copiilor/elevilor și acordarea suportului copiilor cu cerințe educaționale speciale și sau dizabilități în incluziunea școlară. Impactul financiar direct asupra bugetului de stat a fost estimat în Nota informativă după cum urmează: 2024 - 20225,9 mii lei; 2025 - 7700,0 mii lei; 2026 - 7700,0 mii lei.
92.	La punctul 60 (care modifică art.129) Propunerile înaintate la alin.(1) și (2) ale art.129 nu pot fi susținute, reieșind din următoarele argumente: -în prezent, serviciile locale de asistență psihopedagogică (SAP) sunt organizate în cadrul organelor locale de specialitate în domeniul învățământului și finanțate din veniturile proprii ale autorităților publice locale. Prin urmare, în situația în care serviciile respective vor fi organizate în calitate de structuri teritoriale ale Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică (instituție bugetară finanțată integral din bugetul de stat), statul va fi obligat să finanțeze cheltuieli aferente remunerării și desfășurării activității SAP din contul bugetului de stat; -în prezent, autoritățile publice locale, în funcție de numărul elevilor cu cerințe educaționale speciale, pot forma Fondul pentru educație incluzivă în mărime de maximum 2% din volumul transferurilor categoriale, care se alocă din bugetul de stat în bugetele autorităților publice locale de nivel al doilea care au instituții de învățământ primar, gimnazial și liceal. Astfel, planificarea, alocarea și monitorizarea utilizării Fondului de Dezvoltare a Educației Incluzive de către Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică va avea impact financiar direct asupra bugetului de stat, care nu este estimat în Nota informativă; -atribuirea unor responsabilități suplimentare Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică va crea necesitatea fortificării capacităților instituționale prin majorarea numărului unităților de		

	personal, care la fel va solicita alocarea mijloacelor din bugetul de stat.	
93.	La punctul 61 (care modifică art.129 ¹) Conform propunerii înaintate, Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație (CTICE) este o instituție publică subordonată Ministerului Educației și Cercetării. În același timp, menționăm că în prezent, CTICE este o instituție bugetară finanțată integral din bugetul de stat. Pînă urmăre, nu este clar care va fi statutul acestuia, întrucât necesitatea completării prevederilor Codului în acest sens, precum și consecințele de ordin financiar nu sunt argumentate în Nota informativă.	<p>Precizare</p> <p>Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație își păstrează statutul juridic anterior de instituție publică bugetară, finanțată integral din bugetul de stat, fără de intervenții referitoare la statutul Centrului. Scopul completării este exclusiv pentru ca instituția să fie identificată în calitate de unitate conexă în sistemul educațional și de a depăși omisiunea enumerării acesteia în legea-cadru din domeniul educației.</p>
94.	La punctul 64 (care modifică art.134) Propunerea de completare a alineatele (4) lit. a), (5) și (6) ale art.134, cu privire la reducerea duratei zilei de muncă pentru tinerii specialiști de la „trei ani de activitate didactică” la „cinci ani de activitate didactică” nu poate fi susținută, întrucât va crea elemente preferențiale în raport cu alte categorii de tineri specialiști din alte domenii (de ex. sănătate, agricultură). Totodată, propunerea de la alineatul (6) privind substituirea cuvintelor „și centrele raionale” cu cuvintele „centrele raionale și din unitățile administrativ-teritoriale care fac parte din UTA Găgăuzia”, pe de o parte va extinde numărul beneficiarilor de indemnizații și compensații, care va avea impact financiar direct asupra bugetului de stat, iar pe de altă parte va implica elemente de inechitate și discriminatorii în raport cu tinerii specialiști din municipiile Chișinău și Bălți. La alin.(7) a art.134 din Codul educației, se propune de a substitui cuvântul „funcție” cu cuvântul „bază”, în conformitate cu prevederile Legii	<p>Nu se acceptă</p> <p>Ține de prioritățile statului în materie de tineri specialiști. În această ordine de idei au fost introduse mai multe argumente în Nota informativă, inclusiv a fost completat cu unele aspecte referitoare eventualele implicații bugetare ale modificărilor promovate.</p> <p>La fel, considerăm nejustificată compararea situațiilor tinerilor specialiști din municipiile Comrat, Ceadâr-Lunga sau or. Vulcănești cu a celor din municipiile Chișinău și Bălți având în vedere infrastructura și posibilitățile oferite de către aceste centre administrative. În cazul examenat, situația din unitățile administrativ-teritoriale care fac parte din UTA Găgăuzia este una mult mai apropiată cu cea din centrele raionale și nicidecum cu a celor două cele mai mari municipii (Chișinău și Bălți). În toate cazurile, eforturile noastre sunt de a extinde treptat facilitățile acordate, în limita posibilităților financiare.</p>

	270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.	
95.	La punctul 68 (care modifică art.140) Se propune de a completa modificările înaintate la lit. i) cu prevederi prin care se va substitui cuvântului „obligatoriu” cu cuvântul „general”, reieșind din argumentele aduse la pct.3 din aviz.	Nu se acceptă Argumentările au fost expuse supra la pct.82.
96.	La pct.71 (care modifică art.143) Modificarea înaintată la alin.(4) nu poate fi susținută. În conformitate cu prevederile art.35, alin.(4) din Constituția Republicii Moldova învățământul de stat este gratuit. În acest sens, se atestă faptul că orice copil/elev are dreptul și posibilitatea de a studia la o instituție de învățământ publică, unde statul are obligația de a asigura finanțarea acestora. Or, în condițiile în care părinții copilului/elevului aleg să studieze la o instituție de învățământ privată, respectiv își asumă suportarea anumitor taxe/cheltuieli stabilite de fondatorii privați. Totodată, prevederile art.143 alin.(3) din Codul educației, stabilesc că finanțarea instituțiilor de învățământ private se efectuează din sursele fondatorilor și din taxele de școlarizare. Prin urmare, Ministerul Finanțelor propune ca autorul proiectului să modifice/completeze proiectul prenotat cu prevederi/principii clare de susținere a instituțiilor de învățământ private.	Nu se acceptă Statul are obligația de a asigura accesul la învățământul obligatoriu pentru fiecare copil. Modificările introduse prin prezentul proiect de lege vor permite o înțelegere mai clară și descriere explicită a sprijinului din partea statului de care pot beneficia instituțiile private de învățământ general care au fost acreditate.
97.	Propuneri de ordin general: 1) Prevederile art.79 alin.(4) lit. a) stipulează faptul că, în plan financiar, autonomia universitară se realizează prin administrarea resurselor financiare prin conturi bancare, inclusiv a mijloacelor alocate de la bugetul de stat. În același timp, conform art.145 alin.(9) din același Cod, veniturile obținute de instituțiile de învățământ din prestarea contra plată a serviciilor educaționale se gestionează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile	Nu se acceptă Instituțiile de învățământ superior beneficiază de autonomie financiară și prevederea de la art. 79 alin. (4) lit. a), în calitate de normă juridică cu caracter special, permite administrarea resurselor financiare prin conturi bancare. În acest context, considerăm că modificarea condițiilor de administrare a resurselor financiare necesită o analiză a tuturor argumentelor în favoarea soluției respective și consultarea, în prealabil, cu instituțiile vizate.

	stabilite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Astfel, conform prevederilor art.62 alin.(9) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, mijloacele financiare primite de la instituțiile publice la autogestiune, întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni ai căror fondatori/acționari sunt autoritățile publice centrale și locale, în baza listei acestora aprobate în legea bugetară anuală, se gestionează prin contul unic trezorerial.	
98.	<p>În acest context, se constată o contradicție dintre prevederile art.79 alin.(4) lit. a și art.145 alin.(9) ale Codului educației, precum și cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.</p> <p>Propuneri de ordin general:</p> <p>2) Art.136 alin.(1) lit. b), care se referă doar la drepturile elevilor și studenților, stabilește că elevii și studenții să fie asigurați, în condițiile legii, cu manuale, asistență medicală, alimentație, servicii de transport, cămin. Totodată, alte prevederi cu privire la modul de alimentare, categoriile de copii/elevi ce beneficiază de alimentație gratuită din partea statului, nu sunt reglementate. Astfel, Codul educației urmează să cuprindă o reglementare complexă cu privire la modul și condițiile de asigurare cu alimentație a copiilor/elevilor.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Codul educației stabilește cadrul juridic al raporturilor privind proiectarea, organizarea, funcționarea și dezvoltarea sistemului de educație din Republica Moldova. Solicitare de „reglementare complexă cu privire la modul și condițiile de asigurare cu alimentație a copiilor/elevilor” nu poate avea sediu juridic în legea cadru din domeniul educației atât timp cât asigurarea cu alimentație a copiilor nu face parte din lista activităților educaționale.</p>
99.	<p>Propuneri de ordin general:</p> <p>3) Dat fiind faptul că, instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior se află în subordinea mai multor autorități publice centrale, art. 143 alin. (1) lit. b) se propune de completat la final cu sintagma „și, după caz, a organelor centrale de resort”.</p>	Se acceptă
100.	<p>Propuneri de ordin general:</p> <p>4) Conform art.145 alin.(1) lit. a), finanțarea bugetară a învățământului urmează a fi efectuată prin patru modalități, una dintre care este finanțarea-</p>	<p>Precizare</p> <p>Prevederile propuse urmează a fi dezvoltate în Metodologia de finanțare, prin coordonarea și implicarea fondatorilor instituțiilor respective.</p>

	standard realizată prin cost standard per copil/elev/student și coeficient de ajustare. Menționăm că, finanțarea instituțiilor de învățământ care activează în regim de autogestione financiară, se efectuează în conformitate cu Metodologia de finanțare în bază de cost per elev a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1077/2016 și Metodologia de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ superior, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.343/2020. În același timp, finanțarea instituțiilor bugetare de învățământ din domeniile militariei, securității și ordinii publice se realizează în baza datelor istorice, întrucât până în prezent nu a fost elaborată o metodologie în acest sens.	
101.	Propuneri de ordin general: 5) Instituțiile de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă din domeniile militariei, securității și ordinii publice sunt instituții bugetare, care sunt finanțate de la bugetul de stat și cu taxă (art.122, alin.(7)) și nu funcționează în regim de autogestione financiar-economică, prin urmare se propune de a reformula art.145 alin.(5), întru a evita interpretarea eronată a prevederilor articolului respectiv.	Precizare Articolul 145 alin. (5) din Codul educației stabilește că instituțiile de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă funcționează în regim de autogestione financiar-economică și pot desfășura activități economice, în conformitate cu legislația în vigoare. În același timp, art. 122 are caracter de normă specială și face claritate cu privire la învățământul militar.
102.	La Nota informativă: Conform prevederilor art.25 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în cazul unui proiect care prevede reglementări cu impact asupra bugetului și/sau care prevede reorganizări și reforme structurale ori instituționale, în calitate de studiu de cercetare se realizează analiza inițiativei de elaborare a actului normativ, conform metodologiei de analiză ex ante, aprobată de către Guvern. Totodată, în temeiul prevederilor art.30 alin.(1) lit. e) din Legea prenotată, nota informativă la proiect trebuie să cuprindă fundamentarea economico-	Se acceptă Nota informativă a fost completată.

		<p>financiară, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ.</p> <p>În acest context, este de menționat că nu a fost efectuată o analiză în privința impactului bugetar generat de implementarea prevederilor proiectului, precum și nu a fost reflectat costul acestora în nota informativă.</p> <p>Suplimentar, la elaborarea proiectului legii în cauză nu s-a ținut cont de cerințele prevăzute la art.131 alin.(6) din Constituție, de rând cu prevederile art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.</p> <p>Reieșind din cele expuse, Ministerul Finanțelor este disponibil de a examina repetat proiectul hotărârii, după revederea obiecțiilor înaintate, pentru a formula opinia finală asupra proiectului.</p>	
Obiecțiile și propunerile prezentate în conformitate cu prevederile pct. 201 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea nr. 610/2018			
Ministerul Apărării (nr.11/402 din 16.03.2023)	103.	Lipsa obiecțiilor	Se ia act
Centrul de Armonizare a Legislației (nr.21/02-69-2819 din 16.03.2023)	104.	Lipsa de obiecții și propuneri adiționale	Se ia act
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (nr.02/914 din 17.03.2023)	105.	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Direcția Generală Învățământ Găgăuzia (nr.01/1-15-301 din 17.03.2023)	106.	Insistă să fie revizuit proiectul de lege conform avizului precedent al Comitetului Executiv al Găgăuziei.	<p>Nu se acceptă</p> <p>La pct.78-81 din prezenta sinteză se conțin atât informații despre propuneri acceptate, cât și argumentele care motivează neacceptarea unor propuneri ale Comitetului Executiv al Găgăuziei.</p>

Congresul Autorităților Locale din Moldova (nr.54 din 21.03.2023)	107.	CALM consideră că proiectul definitivat poate fi propus pentru aprobare.	Se ia act
Ministerul Culturii (nr.04/1-09/651 din 21.03.2023)	108.	Propune repetat completarea art. 128 cu alin.(3 ¹): „(3 ¹) Bibliotecile din învățământ se evaluează în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 747/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice.”	Nu se acceptă Conform normelor de tehnică normativă, nu este specific trimiterea în textul de lege la acte normative subsecvente. Totodată, reiterăm precizările de la etapa de avizare.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr.11-14/856 din 21.03.2023)	109.	Reiterează poziția expusă în scrisoarea nr.11-10/658 din 01.03.2023. Solicită includerea unui nou articol „122 ¹ Învățământul în domeniul agroindustrial (1) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare poate susține financiar dezvoltarea infrastructurii și bazei tehnico - materiale ale instituțiilor de învățământ cu profil agroindustrial. (2) Bunurile dobândite pe baza finanțării prevăzute la alin. (1) se utilizează conform destinației stabilite de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. (3) În funcție de necesitățile identificate pe piața muncii, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare poate susține finanțarea cheltuielilor aferente înființării de noi specialități/calificări profesionale în domeniul agriculturii și industriei alimentare, precum și a unor programe de perfecționare a cadrelor didactice de specialitate din cadrul instituțiilor de învățământ cu profil agroindustrial. (4) Conducătorul instituției de învățământ cu profil agroindustrial, încheie un contract de management cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare privind gestiunea investițiilor finanțate conform alin. (1). (5) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare are dreptul de a coordona și controla modul în care conducătorii instituțiilor de învățământ cu profil	Nu se acceptă Constatăm că, la această etapă, urmează ca aceste propuneri să fie acceptate nu doar de către Ministerul Educației și Cercetării, dar și de către alte autorități, inclusiv Ministerul Finanțelor și Ministerul Justiției. Urmare a unei coordonări prealabile menționăm o lipsă de consens privind promovarea prezentelor amendamente. În esență, menționăm că necesitatea Titlului VI. „Învățământul superior medical și farmaceutic. Învățământul în domeniile militare, securității și ordinii publice.” este motivată având în vedere faptul că în domeniile respective calificările sunt reglementate prin norme speciale și se supun unor proceduri diferite pentru evaluare în scopul echivalării. În toate cazurile, în virtutea principiului transparenței în procesul decizional, Ministerul Educației și Cercetării coordonează cu autoritățile interesate necesarul de specialiști pentru comanda de stat sau înființarea de noi specializări/ calificări.

		agroindustrial gestionează investițiile prevăzute la alin. (1). (6) În scopul dezvoltării învățământului în domeniul agroindustrial, cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare se vor coordona propunerile cu privire la: a) numărul necesar de specialiști la comanda de stat pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ în domeniul agroindustrial; b) măsurile privind îmbunătățirea structurii organizatorice a instituțiilor de învățământ din domeniul agroindustrial; c) înființarea de noi specializări/calificări profesionale în domeniul agroindustrial; d) standardele și planul de învățământ în domeniul agroindustrial.”	
Ministerul Sănătății (nr.15/1009 din 22.03.2023)	110.	Lipsa de obiecții la proiect, avizul fiind pozitiv. Remarcă necesitatea unei corecții de ordin tehnic la noțiunea „programe integrate de studii” – a substituit „ciclul II și III” cu „ciclul I și II”.	Se ia act
Ministerul Afacerilor Interne (nr.42/1316 din 22.03.2023)	111.	La pct. 44 alineatul (2) al proiectului menționat, propunem de completat după cuvântul „sportiv” cu cuvintele „securității și ordinii publice” și după cuvintele „grade militare” de completat cu cuvintele „grade speciale.”	Nu se acceptă Propunerea nu conține argumentări. În condițiile în care vorbim despre instituirea unei excepții, considerăm că promovarea prezentei modificări poate avea loc doar după realizarea unei analize ample a tuturor aspectelor aferente subiectului examinat.

	112.	Punctul 51 propunem de completat după sintagma „articolul 102 se completează”, cu sintagma „cu un organ de conducere Comisia de asigurare a calității.”	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea nu conține argumentări. Potrivit art.102 din Codul educației: „Sistemul organelor de conducere ale instituțiilor de învățământ superior este format din senat, consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională, consiliul științific, consiliul facultății, consiliul de administrație și rectorul instituției.” Activitatea Comisiei de asigurare a calității este una interdepartamentală și nu are caracteristicile unui organ de conducere.</p>
	113.	Punctul 66 alineat (4) propunem de completat după sintagma „în domeniul militariei” cu sintagma „securității și ordinii publice” iar după sintagma „grade militare” de completat cu cuvintele „/grade speciale”, precum și după sintagma „funcții militare de conducere de nivel operativ și strategic” de completat cu sintagma „/funcții de conducere de nivel superior din domeniu.”	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea nu conține argumentări. În mod similar propunerii de la pct.111, în care vorbim despre instituirea unei excepții, considerăm că referitor și la prezenta propunere promovarea acestora poate avea loc doar după realizarea unei analize ample a tuturor aspectelor aferente subiectului examinat.</p>
Ministerul Justiției	114.	Referitor la denumire, menționăm că potrivit art. 42 alin. (1) și (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, denumirea actului normativ reprezintă numirea generică a actului în funcție de categoria acestuia, de autoritatea emitentă și de obiectul reglementării exprimat sintetic. Denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării. În acest context, denumirea proiectului ar urma să fie revizuită, în sensul în care aceasta să se refere concret la actul normativ care se abrogă (Legea nr. 1070/2000 privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate).	<p>Se acceptă</p>
	115.	La pct. 1 se va indica că, cuvintele „credite de studii transferabile” și „credite transferabile” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „credite de studii” la forma gramaticală corespunzătoare (a se	<p>Se acceptă</p>

	vedea la art. 88 alin. (2) din Codul educației expresia „Creditele de studii transferabile”).	
116.	<p>În ceea ce privește pct. 2 (art. 3), atragem atenția că includerea definițiilor în actul normativ trebuie să se facă doar în cazul și în limita necesară pentru reglementarea cercului subiecților, drepturilor și obligațiilor acestora și a modului de exercitare a drepturilor și obligațiilor. Pentru atingerea acestui scop se impune ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ. Această regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul este folosit în alt sens decât cel uzual. În acest context, se impune de analizat în ce măsură este justificată introducerea noțiunilor noi la art. 3. Or, necesită a ține cont de faptul că, actul normativ nu este un dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu ar trebui să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora.</p>	<p>Pentru toate noțiunile nou introduse în Nota informativă se regăsește motivarea includerii acestora.</p> <p>Se ia act</p>
117.	<p>Suplimentar, la pct. 2:</p> <p>Pentru o exprimare adecvată, în textul noțiunii „calificare”, ar fi necesară scrierea sintagmei „autoritate competentă” sub forma de „instituție acreditată”. Aceeași sugestie este valabilă pentru celelalte situații similare din textul pct. 3.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Conform noțiunii, calificarea reprezintă rezultatul formal al unui proces de formare, evaluare și validare, obținut în momentul în care o autoritate competentă stabilește că o persoană a dobândit rezultate ale învățării corespunzătoare unor standarde date. În textul noțiunii „calificare”, sintagma „autoritate competentă” nu se echivalează cu „instituție acreditată”, or se modifică esența modificării. În unele cazuri, spre exemplu, programele de formare a conducătorilor auto, școlile/programele sunt acreditate, dar nu au dreptul de a acorda calificarea, acest drept este al Agenției Servicii Publice.</p>

118.	Urmează a fi supus revizuirii textul „după noțiunea „clase de predare simultană” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:”, deoarece se constată lipsa indicării noțiunii noi avute în vedere. Observația o reiterăm și pentru noțiunea „educație multilingvă”.	Se acceptă
119.	Noțiunea „descriptori calitativi ai performanțelor școlare”, considerăm necesar a fi exclusă, având în vedere lipsa utilizării acesteia în textul proiectului.	Se acceptă
120.	Pentru evitarea dublajului legislativ, noțiunea „descriptori de definire a nivelurilor Cadrului Național al Calificărilor”, propunem a fi exclusă. În acest sens, a se vedea art. 11 alin. (3) teza întâi din proiect.	Se acceptă
121.	Din același considerent, urmează a fi exclusă noțiunea „educația adulților”, or, conținutul art. 123, 124 și 126, în redacțiile prevăzute în proiect, reflectă sau exprimă esența conceptului nou propus.	Nu se acceptă Noțiunea este introdusă având în vedere faptul că „educația adulților” nu este o expresie în sine, ci o componentă a învățării pe tot parcursul vieții.
122.	Nu este necesar a fi introdusă noțiunea „formarea continuă”, deoarece este de prisos, în contextul normei propuse pentru art. 126 alin. (1) lit. c). Tot aici, atragem atenția că noțiunea „formarea continuă” nu s-ar regăsi pe parcursul textului, or, la art. 126 se conține expresia „formarea profesională continuă a adulților”.	Nu se acceptă „Formarea continuă” este componentă a învățării pe tot parcursul vieții, ulterioară și complementară pregătirii inițiale, aceasta poate fi profesională (conexă/în cadrul unei meserii/ocupării/specialități) sau generală.
123.	Este lipsită de sens propunerea privind includerea noțiunii „instituție de circumscripție”, în cazul în care aceasta nu este utilizată în textul codului. Prin urmare, necesită a fi reanalizată soluția legislativă propusă.	Se acceptă
124.	În textul noțiunii „micro-calificare sau calificare parțială” teza a doua nu se poate integra în conținutul normei, deoarece nu exprimă semnificația unei noțiuni, motiv pentru care propunem a fi eliminată.	Nu se acceptă Este important ca noțiunea să rămână. Având în vedere aspectul de noutate introdus, toate detaliile sunt necesare inclusiv la definirea acestui concept.
125.	Pentru corelare cu prevederile art. 63 al Codului educației, din conținutul expresiei „programe integrate de studii” necesită a fi excluse cuvintele „de studii”.	Se acceptă

126.	La pct. 3, în conținutul normei propuse la art. 9 alin. (2), textul „, iar” urmează a fi substituit cu conjuncția „și”.	Se acceptă
127.	La pct. 6, soluția legislativă privind modificarea art. 15 alin. (1) lit. f) nu corespunde regulilor de tehnică legislativă, astfel încât cuvintele „textul din paranteze” urmează a fi reformulate, în sensul de a se specifica în mod expres textul avut în vedere de proiect. Totodată, textul „va avea următorul cuprins:” necesită a fi scris sub forma sa corectă „se modifică cu textul”.	Se acceptă
128.	La pct. 11 în redacția propusă pentru art. 21 alin. (1) și (7), recomandăm ca textul „UTA Găgăuzia” să fie substituit cu cuvintele „unității teritoriale autonome Găgăuzia”, în corespundere cu terminologia utilizată în Legea nr. 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) (a se vedea în acest sens și pct.23 din proiect).	Se acceptă Modificarea a fost introdusă atât la pct. 11 și 23, cât și la pct.68.
129.	Pct. 17, după textul „alineatul (1)” se va completa cu textul „litera b)”.	Se acceptă
130.	Pct. 18, după cifrele „42” se va completa cu textul „alineatul (1) litera d)”. Totodată, atenționăm asupra faptului că modificările se expun în ordinea elementelor structurale din actul supus modificării. În context, amendarea art. 44 se va regăsi în pct. 20 din proiect. Aceeași observație o înaintăm și pentru pct. 26 și 27.	Se acceptă parțial. Referitor la textul de la pct.26 și 27 acesta a fost completat la sugestia Ministerului Justiției expus la pct. 64 din prezentul tabel: „norma privind modificarea titlului art. 66 se va exclude și se va comasa cu cea de modificare a art. 59. Observația este valabilă și pentru pct. 33.”
131.	La pct. 24, în legătură cu soluția legislativă de completare a art. 49 cu alin. (1'), de analizat dacă nu este necesar a se interveni pe conținutul alin. (5) al aceluiași articol.	Se acceptă Au fost introduse completări la alineatul modificat.
132.	La pct. 25, referitor la art. 53 alin. (8), pentru respectarea regulilor de ortografie, termenul „Statistician” se va scrie cu inițială mică.	Se acceptă
133.	La pct. 29, cu privire la art. 61 alin. (2), termenul „propoziția” urmează a fi substituit cu textul „următorul enunț.”, iar termenul „doar” propunem a	Se acceptă

	fi exclus, deoarece este inutilă menținerea acestuia în text.	
134.	La pct. 31, norma prin care se modifică în redacție nouă art. 63 alin. (3) din cod, urmează a fi revizuită, deoarece se constată lipsa părții introductive a alin. (3).	Se acceptă
135.	La pct. 33, referitor la norma propusă pentru art. 66 alin. (5), utilizarea termenului „elaborate” impune necesitatea de a specifica și autoritatea sau entitatea responsabilă de aprobarea procedurilor potrivit cărora se vor desfășura examenul de calificare, examenul de certificare a competențelor dobândite în contextul educației nonformale și informale.	Se acceptă
136.	La pct. 35, referitor la art. 71 alin. (4), termenul „enunțul” urmează a fi scris sub forma „următorul enunț”.	Se acceptă
137.	La pct. 36, textul „articolul 76 litera b)” urmează a fi substituit cu textul „articolul 76 alineatul (2) litera b)”.	Se acceptă
138.	La pct. 38, întru corectitudinea exprimării, termenul „profesională” urmează a fi scris sub forma „formarea profesională”, iar textul „(al doilea)” de exclus.	Se acceptă
139.	La pct. 39, remarcăm că termenul „filială” se regăsește nu doar în conținutul art. 82, dar și în denumirea acestuia. Prin urmare, este necesar a fi reformulată norma ce ține de modificarea art. 82.	Se acceptă
140.	La pct. 43, conținutul normei propuse la art. 89 alin. (6) considerăm necesar a fi revizuit, deoarece din textul acesteia nu este clar obiectul de reglementare al Regulamentului-cadru ce urmează a fi aprobat de către Ministerul Educației și Cercetării. Aceeași observație o reiterăm și pentru pct. 45 (art. 91 alin. (4)).	Nu se acceptă La etapa de dezvoltare a cadrului normativ secundar se vor decide cele mai utile forme de reglementare (regulament, metodologie sau alte intervenții).
141.	La pct. 44, referitor la art. 90 alin. (8), dispoziția de modificare se va reformula în sensul oferiții unei legături logice între modificările propuse. Prin urmare, la art. 90 alin. (8) se va indica că:	Se acceptă

	„a) textul „sau, în cazul învățământului artistic și sportiv, cu titlu onorific” se exclude; b) se completează cu propoziția cu următorul cuprins: urmat de textul propus în proiect.”	
142.	La pct. 45, textul „, care includ ciclul I și ciclul II,” propunem a fi exclus, deoarece dublează conținutul normei de la art. 76 lit. b).	Se acceptă
143.	La pct. 53 în conținutul normei privind modificarea art. 105 alin. (8), termenul „cuvintele” necesită a fi scris sub forma „textul”. Aceeași observație o reiterăm și pentru pct. 66 (art. 132 alin. (2)).	Se acceptă
144.	La pct. 55, alineatul al treilea, la început de text urmează a fi completate cuvintele „în partea introductivă”.	Se acceptă
145.	La pct. 57, întru corectitudinea redactării, textul „e2)” urmează a fi scris sub forma „e2)”.	Se acceptă
146.	La pct. 58, modificarea propusă la art. 121 reclamă necesitatea de a se interveni cu modificare și în denumirea Titlului VI.	Se acceptă
147.	La pct. 62: Întrucât la art. 126 alin. (1) suportă mai multe modificări, normele prin care se intervine asupra conținutului acestuia necesită a fi precedate de partea dispozitivă: „la alineatul (1):”. Ulterior, din rând nou se vor plasa normele de modificare respective. Textul „litera b) va avea următorul cuprins:” urmează a fi plasat din rând nou. La alin. (3), pentru aplicarea corectă a normei, se impune necesitatea de a reda denumirea completă a Regulamentului ce urmează a fi aprobat de Guvern.	Se acceptă parțial Referitor la denumirea completă a Regulamentului ce urmează a fi aprobat de Guvern, optăm pentru un Regulament cu privire la educația adulților. Redacția propusă la alineatul (3) are scopul de a evita repetările de text.
148.	La pct. 65, referitor la art. 129 ¹ , cuvintele „subordonată Ministerului Educației și Cercetării” urmează a fi substituite cu textul „, în care Ministerul Educației și Cercetării exercită funcția de fondator”.	Se acceptă
149.	La pct. 66, în partea ce se referă la completarea alin. (3) al art. 132, menționăm că nu sunt respectate	Se acceptă

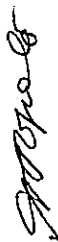
	<p>prevederile art. 51 alin. (5)-(7) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care dispun că:</p> <p>„(5) Articolul poate fi divizat în alineate, constituite, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se reglementează o dispoziție specifică ansamblului normelor articolului. Dacă dispoziția alineatului nu poate fi exprimată într-o singură propoziție sau frază, pot fi utilizate mai multe propoziții sau fraze.</p> <p>(6) Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.</p> <p>(7) În caz de necesitate, literele pot avea diviziuni care fie sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, sau exprimate prin cifre romane mici, luate între paranteze, fie sunt precedate de liniuță și încep din rând nou.”</p> <p>Astfel, necesită a fi remarcat că pentru precizia normei, toate elementele de structură sau diviziunile articolului trebuie să fie numerotate, în modul prevăzut la art. 51 alin. (5)-(7) din legea anterior menționată.</p>	
150.	La pct. 70, textul „e-g)” sugerăm a fi scris sub forma „e), f), și g)”	Se acceptă
151.	La pct. 75, referitor la normele de modificare propuse la art. 143 alin. (1) subliniem că, potrivit regulilor de tehnică legislativă, norma ce vizează	Se acceptă

	modificarea lit. b) necesită a fi scrisă separat de cea propusă la lit. a).	
152.	Pentru exprimarea corectă, la pct. 77, în textul normei prevăzute la art. 146 alin. (4) al doilea enunț, cuvintele „hotărâre de Guvern” urmează a fi scrise sub forma „hotărâre a Guvernului”. Concomitent, pornind de la art. 14 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern, se recomandă în enunțul trei substituiri cuvântului „deciziilor” cu textul „hotărârii/deciziei”.	Se acceptă
153.	Art. III urmează a fi eliminat din conținutul proiectului, iar norma acestuia trebuie să fie stabilită la art. IV, consacrat dispozițiilor finale.	Se acceptă
154.	La art. IV, pentru corectitudinea redactării, textul „modificărilor ce se operează la Art. I” urmează a fi substituit cu textul „prevederilor art. I”.	Se acceptă
155.	La art. I pct. din proiect privind modificarea art.66 alin.(5) din Cod, substituirea textului „elaborate de Ministerul Educației și Cercetării” cu textul „aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, elaborate de către acesta”.	Se acceptă
156.	Implementarea prevederilor pct.65 din proiectul de lege cu privire la consolidarea capacităților Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică, precum și pct.69 ce ține de majorarea de la 3 ani la 5 ani a perioadei în care tinerii specialiști angajați în instituțiile de învățământ din mediul rural beneficiază de anumite compensații, va necesita alocarea mijloacelor bugetare suplimentare în sumă de circa 35,0 mil. lei. Prin urmare, întru evitarea oricărui risc financiar care ar putea apărea în urma implementării proiectului de lege, se propune de a completa Nota informativă cu indicarea expresă a sursei de finanțare a cheltuielilor menționate. De asemenea, reforma Serviciilor locale de asistență psihopedagogică (SAP), care prevede preluarea	Se acceptă

	competențelor și alocațiilor de la autoritățile publice locale prin balansarea veniturilor generale ale bugetului de stat cu veniturile proprii ale autorităților publice locale, urmează a fi revizuită. Varianta propusă distorsionează în întregime sistemul finanțelor publice locale, întrucât diminuarea volumului veniturilor proprii ale bugetelor locale de nivel al doilea (de circa 40,0 mil.lei) este o propunere simplistă, care nu poate fi pusă în practică. Astfel, în scopul implementării modificărilor înaintate la pct.65, în Nota informativă urmează a fi indicată sursa de finanțare a cheltuielilor respective, fără a afecta transferurile cu destinație generală și specială, care sunt condiționate de formele de finanțare.	
157.	<ul style="list-style-type: none"> - la art.3 în noțiunea „program prelungit” de substituit sintagma „clasele I-V” cu sintagma „clasele I-IV”, întrucât conform prevederilor art.27 din Cod, grupe sau clase cu program prelungit se pot organiza în învățământul primar, care include clasele I-IV; 	Se acceptă
158.	<ul style="list-style-type: none"> - la art.37, alin.(1) de substituit textul „în învățământul general și în instituțiile de învățământ extrașcolar” cu textul „în învățământul general, inclusiv în instituțiile de învățământ extrașcolar”, deoarece conform art.20, alin.(2) din Cod, învățământul general include învățământul special, învățământul extrașcolar și alternativele educaționale; 	Se acceptă
159.	<ul style="list-style-type: none"> - art.127 de expus în redacția următoare: „Educația adulților se finanțează din mijloace bugetului de stat, mijloacele achitate de persoane fizice și juridice, din mijloace ale asociațiilor profesionale și ale patronatelor, din sponsorizări, donații, taxe pentru studii, contribuții personale, fonduri externe (proiecte) și din alte surse legale. Programe de educație a adulților, care răspund unor nevoi speciale de dezvoltare locală, 	Se acceptă

	constituie responsabilitatea autorităților administrației publice locale de nivelul întâi și doi și pot fi finanțate din bugetele locale;”	
160.	- la art.143, alin.(2) de exclus cuvântul „anual”, dat fiind faptul că, Ministerul Educației și Cercetării nu propune anual formula de alocare a transferurilor cu destinație specială aprobată de Guvern;	Se acceptă
161.	În același timp, se propune de a reformula în întregime propunerile înaintate la art.129, alin.(1), lit. d), întrucât Fondul pentru educație incluzivă se formează din mijloacele centralizate din volumul transferurilor categoriale și se distribuie de către autoritățile publice locale de nivelul al doilea.	Se acceptă Se propune expunerea în art.129, alin.(1), lit. d) în redacția: „monitorizează utilizarea resurselor destinate dezvoltării educației incluzive și prezintă propuneri de eficientizare sau redirecționare a resurselor conform necesităților beneficiarilor.”

Ministru



Anatolie TOPALĂ